Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

ЛЮТЫ 1 1934 г. ЧАЦВЕР № 26 (4859) Год выдання XVII

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК ССРБ

„Рабочы клас СССР моцны не толькі тым, што ў яго ёсць выпрабаваная ў баях ленінская партыя. Ён моцны, далей, не толькі тым, што мае падтрыманне мільёных мас працоўных сялян. Ён моцны яшчэ тым, што яго падпірае і яму дапамагае сусветны пролетарыят. Рабочы клас СССР ёсць частка сусветнага пролетарыята, яго перадавы атрад, а наша рэспубліка—дзецішча сусветнага пролетарыята“. СТАЛІН.

XVII З'ЕЗД ВКП(б)

Рэзалюцыя 17 з'езда ВКП(б) па справаздачнаму дакладу т. СТАЛІНА аб рабоце ЦК ВКП(б)

(ПРЫНЯТА АДНАГАЛОСНА)

Заслухаўшы справаздачны даклад тав. СТАЛІНА аб дзейнасці ЦК ВКП(б), 17 з'езд ВКП(б) пастанаўляе:

1. Ухваліць цалкам і поўнасцю палітычную лінію і практычную работу ЦК ВКП(б).

2. Ухваліць справаздачны даклад тав. СТАЛІНА і прапанаваць усім партарганізацыям кіравацца ў сваёй рабоце палажэннямі і задачамі, высунутымі ў дакладзе тав. СТАЛІНА.

РАНІШНЯЕ ПАСЯДЖЭННЕ 31 СТУДЗЕНЯ

На ранішнім пасяджэнні з'езда, якое адкрылася пад старшынствам тав. Постышава, прадаўжаліся спрэчкі па справаздачнаму дакладу Цэнтральнага Камітэта ВКП(б). У спрэчках выступілі т. т. **Прэабражэнскі, Швернік** (ВЦСПС), **Кабакоў** (Свярдлоўская вобласць), **Томскі, Кіраў.**

Першым на ранішнім пасяджэнні выступіў тав. Прэабражэнскі.

Ён расказаў з'езду аб сваёй актыўнай барацьбе супроць партыі на працягу раду год, ацэньваючы трацкізм як самую ганебную контррэволюцыйную групу, якая змагалася і змагаецца за рэстаўрацыю капіталізма. Некалькі разоў у сваім выступленні тав. Прэабражэнскі, спыняючыся на паасобных этапах сваёй барацьбы з партыяй у радах трацкістаў—адкрытых і заклятых ворагаў пролетарскай рэволюцыі,—паўтарае: «Мне сорамна ўспамінаць аб гэтых днях»... Гаворачы аб сваіх памылках ужо пасля звароту ў партыю, тав Прэабражэнскі заяўляе аб тым, што ён не здолеў у патрэбны перыяд выступіць супроць сваіх былых саратнікаў—трацкістаў, хоць і сазнаваў ужо антыпартыйнасць іх пазіцый.

У заключэнне тав. Прэабражэнскі гаворыць аб тым, што ён глыбока ўсвядоміў сваю віну перад партыяй і хоць лічыць, што не вялікая яго заслуга ў тым, што ён прышоў да гэтага так позна, але зараз ён гатоў аддаць усе свае сілы на вырашэнне грандыёзнай задачы, пастаўленай партыяй—пабудовы бяскласавага грамадства.

Прамова тав. Прэабражэнскага не раз перарываецца рэплікамі дэлегатаў, якія паказваюць, з якой настарожанасцю адносяцца дэлегаты да заяў былога віднага трацкіста.

На трыбуну выходзіць тав. Швернік, спатканы апладысментамі.

Тав. Швернік у пачатку сваёй прамовы гаворыць аб тым, што найвялікшыя перамогі, атрыманыя партыяй, сталі магчымы толькі таму, што ЦК нашай партыі здолеў мабілізаваць усе сілы партыі і рабочага класа вакол генеральнай лініі партыі.

Адказваючы тав. Прэабражэнскаму, тав. Швернік указвае, што Прэабражэнскі не мог змагацца з класавым ворагам толькі таму, што ён сам быў прадстаўніком і абаронцаю дробнабуржуазнай стыхіі і ён бачыў у ёй не класавага ворага, а тыя сілы, якія павінны расправіцца з нашай партыяй.

Рэплікі дэлегатаў: Правільна.

— Тав. Сталіну перш за ўсё,— гаворыць тав. Швернік,—належаць найвялікшыя заслугі ў разгроме правых і «левых» апартуністаў. Апартуністы не верылі ў сілу рабочага класа, сумняваліся ў тым, што профсаюзы пад кіраўніцтвам партыі змогуць падняць масы на барацьбу за аўладанне новай тэхнікай.

Апартуністы заяўлялі, што новыя заводы павіснуць мёртвым грузам. Але мёртвым грузам аказаліся самі апартуністы, і партыя правільна паступіла, сашпурнуўшы іх са сваёй ленінскай дарогі.

Характарызуючы рост рабочага класа, профсаюзных арганізацый, буйнейшыя поспехі ў павышэнні матэрыяльна-бытавога ўзроўню працоўных, тав. Швернік падкрэслівае, што наш савецкі рабочы ўпэўнен у заўтрашнім дні. Гэта ўпэўненасць—найвялікшая рухаючая сіла ў барацьбе за пабудову бяскласавага соцыялістычнага грамадства.

У другой пяцігодцы роля профсаюзных арганізацый пролетарыята ўзрастае яшчэ больш. Пад кіраўніцтвам партыі і вялікага правадыра т. Сталіна профсаюзы будуць нястомна змагацца за канчатковую перамогу соцыялізма.

Аб няхмерных гістарычных заслугах т. Сталіна ў арганізацыі соцыялістычных перамог у нашай краіне і ў прыватнасці ў стварэнні другой вугальна-металургічнай базы Саюза гаворыць выступіўшы пасля т. Шверніка т. **Кабакоў** (Свердлоўская вобласць).

Да рэволюцыі Урал, які мае велізарныя прыродныя рэсурсы, быў адсталай вобласцю і ў тэхнічных і ў вытворчых адносінах. На месцы багатых залежаў калійных соляй стаялі манастыры і ўбогія салярні Строганава. Металургічныя заводы, працаваўшыя на дрэўным вугалі, выпускалі метал самага нізкага гатунку. Цяпер няма Урала з прымітыўнай тэхнікай. У соцыялістычным Урале найбольш ярка ажыццявілася генеральная лінія партыі, абгрунтаваная т. Сталіным. На Урале ўзніклі такія прамысловыя гіганты, як Бярэзнікаўскі хімкамбінат, якім па праву могуць ганарыцца пролетарыі Савецкага Саюза. Узніклі цэлыя прамысловыя вузлы: Свердлоўскі, Пермскі, Чэлябінскі, Тагільскі, Калачынскі, Магнітагорскі і інш. За апошнія $3\frac{1}{2}$ гады створана і пушчана 200 прадпрыемстваў. Пабудаваны 23 новыя галіны прамысловасці.

Поўнасцю асвоіць гэту новую магутную тэхніку, лепш арганізаваць вытворчасць, даць найвышэйшую прадукцыйнасць працы—вось задачы, якія стаяць перад большэвікамі і рабочымі Урала.

Пасля т. **Кабакова** слова прадастаўляецца **т. Томскаму.**

Прамова т. Томскага, прысвечаная разбору лініі правай апазіцыі, не раз перарываецца дэлегатамі з'езда.

Тав. Томскі прызнае, што платформа правых прадстаўляла сабой антыленінскую рэфармісцкую платформу, ажыццяўленне якой было-б на руку толькі класаваму ворагу і прывяло-б да перамогі класавага ворага.

Тав. Томскі гаворыць, што правая апазіцыя фармальна прытрымлівалася «рамак партыйнай легальнасці». Аднак, тут-жа заяўляе, што рамкі партыі аказаліся цеснымі для правай апазіцыі, і што іменна гэтым былі прадыктаваны яе нападкі на т. Сталіна, які ўвасабляе ў сабе адзінства партыі.

Дэлегаты з'езда патрабуюць ад т. Томскага расказаць аб яго сувязі з групай Эйсманта-Смірнова.

За гэтыя групоўкі мы нясем поўную адказнасць — заяўляе т. Томскі—у прыватнасці, мая блізасць са Смірновым давала магчымасць контррэволюцыйнай групоўцы Эйсманта-Смірнова прыкрывацца маім імем.

Тав. Томскі запэўнівае з'езд партыі ў сваёй гатоўнасці да канца змагацца за генеральную лінію партыі.

Апошнім у спрэчках па справаздачы Цэнтральнага камітэта выступае тав. **Кіраў.**

Калі старшынствуючы тав. Постышаў абвяшчае, што слова прадастаўляецца тав. Кіраву, дэлегаты ўстаюць і наладжваюць тав. Кіраву доўгую, бурную авацыю.

У паўтарагадзіннай прамове, праслуханай з'ездам з неаслабнай увагай, часта перарываемай апладысментамі, тав. Кіраў гаворыць пра веліч ленінскай партыі, грандыёзныя перамогі, атрыманыя партыяй пад кіраўніцтвам ленінскага Цэнтральнага камітэта на чале з найвялікшым правадыром усіх часоў, усіх народаў — тав. Сталіным.

У святле гэтых вынікаў, — гаворыць тав. Кіраў, мізэрна выглядалі выступаўшыя тут былыя лідэры ўсякіх апазіцый. Мне проста было іх шкода пачалавечаму. Я разумею, што іх становішча нялёгкае. Ім, вядома, было вельмі цяжка гаварыць перад з'ездам пераможцаў.

Але як тут стаіць справа?

Наша партыя павяла рабочы клас у рашучы бой. Ваенныя таварышы ведаюць, што калі ідзе бой, то бываюць, вядома, паасобныя хібы. Але ў рэзультаце гэтага боя мы заваявалі новыя вышыні. Усе тыя хібы, якія ў нас былі ў час боя, яны нішто ў параўнанні з дасягнутым.

У час боя часта з'яўляюцца такія, якія сумняваюцца ў мэтазгоднасці яго. Адны ўцякаюць з поля бітвы зусім, другія хаваюцца ў абозах. А армія ідзе наперад, яе гэта не стрымлівае. Ёй няма справы да тых, хто адстаў, хто дэзэртыраваў у рашаючы момант боя з поля бітвы.

Так і наша партыя пайшла ў вялікае соцыялістычнае наступленне, атрымліваючы адну перамогу за другой. І, нарэшце, атрымала поўную перамогу. Ну, а нашы апазіцыянеры засталіся ў абозе.

Наша партыя на чале з яе геніяльным камандзірам тав. Сталіным, паспяхова праводзячы баі за пабудову соцыялізма ў нашай краіне, натхнёная адзіным пачуццём захаплення, спявае гімн перамогі.

А што-ж рабіць абознікам? **(Смех. Апладысменты).**

Яны, слухаючы наш пераможны гімн, прабуюць уключыцца ў агульны хор. Але выходзіць гэта ў іх дрэнна. Вось я слухаў тут тав. Бухарына. Спявае як быццам-бы нічога, проста як па нотах, а голас усё-ж не той. І выходзіць, і не выходзіць.

Што-ж датычыць выступаўшых тут т. т. Рыкава і Томскага, то ў іх нават і па нотах не выходзіць. Я разумею, што ім цяжка ўключыцца адразу ў нашы рады. Пройдзе яшчэ некаторы час, калі, нарэшце, гэта абозная раць зальецца з намі.

Наш з'езд — з'езд пераможцаў. Нашы перамогі сапраўды грандыёзны. Мы іх дабіліся дзякуючы таму, што мы маем геніяльнага кормчага, вернага захавальніка прынцыпаў марксізма-ленінізма, непрымірымага барацьбіта за чыстату марксіцка-ленінскага вучэння, майстра марксіцка-ленінскага аналіза, мы маем такога правадыра, як тав. Сталін. **(Бурныя апладысменты).**

Бурай апладысментаў сустракаюцца словы тав. Кірава аб тым, што будзе правільна не прымаць з'езду ніякіх рэзалюцый, акрамя адной: прыняць да выканання ўсё, што было сказана тав. Сталіным, і пасапраўднаму, пачэснаму, пабольшэвіцку ператварыць у жыццё.

З велізарнейшым натхненнем тав. Кіраў заяўляе, што ленінградскія пролетарыі былі не ў апошніх радах барацьбы за справу Леніна-Сталіна, яны і надалей будуць магутным перадавым атрадам, які аддасць усе свае сілы на падтрыманне і ў далейшым ленінскага Цэнтральнага камітэта, на ператварэнне ў жыццё вялікіх задач пабудовы бяскласавага соцыялістычнага грамадства.

Па сканчэнні прамовы з'езд наладжвае тав. Кіраву новую авацыю. Апладысменты, крыкі «ура», «Няхай жыве ленінградскі пролетарыят», «Няхай жыве кіраўнік ленінградскіх большэвікоў тав. Кіраў» не змаўкаюць у зале на працягу некалькіх мінут.

Пасля прамовы тав. Кірава з'езд пастанаўляе спыніць спрэчкі па справаздачнаму дакладу тав. Сталіна.

«Заключнае слова прадастаўляецца тав. Сталіну... — гаворыць старшынствуючы тав. Постышаў. І апошнія словы тонуць у нечуваным узрыве апладысментаў.

Магутнае большэвіцкае «ура» сутрасае залу. З'езд устае. Адусюль крыкі: «Няхай жыве вялікі Сталін», «Няхай жыве геніяльны майстар пролетарскай рэволюцыі тав. Сталін», «Няхай жыве верны саратнік і прадаўжальнік справы Леніна тав. Сталін». На працягу многіх мінут прадаўжаецца авацыя, якая выражае адданасць, бязмежную любоў к таму, які высока нясе сцяг Маркса-Энгельса-Леніна.

СТАЛІН: Таварышы! Спрэчкі на з'ездзе выявілі поўнае адзінства поглядаў нашых партыйных кіраўнікоў, можна сказаць, па ўсіх пытаннях партыйнай палітыкі. Пярэчанняў супроць справаздачнага даклада, як ведаеце, не было ніякіх. Выявілася, значыць, надзвычайная ідэйна-палітычная і арганізацыйная згуртаванасць радоў нашай партыі. **(Апладысменты).**

Паўстае пытанне: ці ёсць пасля гэтага патрэба ў заключным слове? Я думаю, што няма такой патрэбы. Вось чаму дазвольце мне адмовіцца ад заключнага слова **(Бурная авацыя.** Увесь з'езд устае. Грамавое «ура», калектыўныя воклічы: «Няхай жыве Сталін». З'езд пяе «Інтэрнацыянал». Пасля выканання «Інтэрнацыянала» авацыя аднаўляецца. Крыкі: «ура», «Няхай жыве Сталін», «Няхай жыве ЦК»).

Слова для прапановы мае тав. Хрушчоў, — абвяшчае старшынствуючы т. Постышаў.

Тав Хрушчоў ад імя маскоўскай, ленінградскай і украінскай дэлегацый уносіць праект пастановы па справаздачнаму дакладу т. Сталіна аб рабоце ЦК ВКП(б).

Поўныя захаплення апладысменты, крыкі «ура», «Няхай жыве Ленінскі Цэнтральны Камітэт», «Няхай жыве вялікі Сталін» — былі адказам на гэту прапанову.

Старшынствуючы т. Постышаў галасуе зачытаны праект пастановы.

За — галасуюць усе дэлегаты супроць — ніхто, устрымаўшыхся — таксама няма.

Пастанова прынята **аднагалосна.**

Новыя апладысменты, крыкі «ура».

Затым з'езд аднагалосна прымае рэзалюцыю па справаздачы Цэнтральнай рэвізійнай камісіі.

Калі ўстанавілася цішыня, слова прадастаўляецца т. Енукідзе для паведамлення. Тав. Енукідзе даводзіць да ведама з'езда наступнае сумнае паведамленне.

Учора, 30-га, паміж 15 г. 30 мінут і 17 гадзінамі дня ў Інсарскім раёне, Мардоўскай вобласці, каля сяла Пацінскі Острог за 8 клм. на поўдзень ад станцыі Калоткіна Маскоўска - Казанскай чыгункі ўпала апарваўшаяся гандола стратастата «Асоавіяхіма» № 1». Абалонка ад удара адарвалася і ўляцела. У гандоле знойдзены трупы ўдзельнікаў палёту т. т. Федасеенка, Васенко, і Усыскіна.

З апытанняў сведак устаноўлена наступная карціна аварыі: Пры паданні стратастата абалонка абарвалася і пры гэтым былі чутны два ўзрывы. На месцы знойдзены тры трупы загінуўшых таварышоў, ляжаўшых у гандоле. Адзін скалечаны да непазнавальнасці.

Усе прадметы і прыборы, якія знаходзіліся ў гандоле, разбіты. На месца катастрофы для расследавання выехала спецыяльная камісія.

З'езд ушанаваў памяць загінуўшых таварышоў устаўаннем і па прапанове прэзідыума вынес рашэнне пахаваць прах герояў савецкага лётніцтва на Краснай плошчы ў Крамлёўскай сцяне.

**

На гэтым ранішняе пасяджэнне закрылася.

Увечары 31-га студзеня з'езд засядаць не будзе.

Чарговае пасяджэнне з'езда заўтра ў 11 гадзін раніцы.

ПРЫВІТАННІ БРАЦКІХ КОМПАРТЫЙ

Комуністычнай партыі Савецкага Саюза

МАСКВА.

Комуністычная партыя **ПАЗШ** пасылае самыя гарачыя прывітанні міжнароднай салідарнасці XVII з'езду комуністычнай партыі Савецкага Саюза, які замацоўвае вялікія перамогі рабочага класа, дасягнутыя пад кіраўніцтвам партыі **Леніна** і яго лепшага вучня **Сталіна.** Узор упартага правядзення ў жыццё лініі партыі, растучых перамог соцыялістычнага будаўніцтва, ахапляючага зараз усю гаспадарку, на аснове бязлітаснай барацьбы з усімі ўхіламі, з'яўляецца натхняючым прыкладам для рабочых Амерыкі і ўсяго свету, які паказвае адзіны выхад з крызіса для рабочага класа. Супроць пагрозы імперыялістычнай інтэрвенцыі мы аб'ядноўваем рабочыя масы для абароны Савецкага Саюза.

Няхай жыве **ВКП(б)** і яе ленінскае кіраўніцтва!

Няхай жыве сусветная комуністычная партыя пад кіраўніцтвам тав. **Сталіна!**

Няхай жыве сусветны Октябр!

Цэнтральны Камітэт комуністычнай партыі ПАЗШ:
ФОСТЭР — старшыня.
БРОЎДЭР — сакратар.

Цэнтральнаму камітэту комуністычнай партыі

МАСКВА. СССР.

Пленум ЦК КПФ вітае XVII з'езд і грандыёзныя поспехі соцыялістычнага будаўніцтва, дасягнутыя дзякуючы правільнай ленінскай лініі і арганізацыйным метадам партыі і ЦК пад кіраўніцтвам т. **Сталіна.** Пленум будзе натхняцца прыкладам большэвіцкай партыі ва ўсёй сваёй рабоце.

Сакратарыят Цэнтральнага Камітэта комуністычнай партыі Францыі.

РАНІШНЯЕ ПАСЯДЖЭННЕ 30 СТУДЗЕНЯ

На ранішнім пасяджэнні 30-га студзеня, якое адкрылася пад старшынствам тав. ПОСТЫШАВА, прадаўжаліся спрэчкі па справаздачнаму дакладу Цэнтральнага Камітэта ВКП(б).

У спрэчках выступілі т. т. ШУБРЫКАЎ (сярэдняя Волга), **ШАПАШНІКАВА** (Ленінград), **АНЦІПАЎ, АНДРЭЕЎ, С. КАСІОР, РЫКАЎ.**

ТАВ. ШУБРЫКАЎ гаворыць аб велічы СТАЛІНА, як геніяльнага прадаўжальніка справы Леніна. — Сталін развіў і дапоўніў вучэнне Маркса і Леніна аб шляхах сусветнай пролетарскай рэволюцыі і пабудове бяскласавага соцыялістычнага грамадства. Імя Сталіна стаіць побач з імем Маркса і Леніна. Тав. Шубрыкаў падрабязна спыняецца на пытанні аб барацьбе з засухай у Завольж'і і падкрэслівае, што хоць засуха 1933 г. была самай вялікай за апошнія 50 год, сельская гаспадарка Завольж'я, не гледзячы на гэта, не толькі не адступіла назад, а наадварот, дала павышэнныя паказальнікі ў параўнанні з папярэднімі гадамі.

Дэлегат ленінградскай арганізацыі тав. Шапашнікава асаблівую ўвагу ў сваім выступленні звярнула на культурны рост рабочага класа, прыводзячы яркія факты, якія сведчаць аб размаху і сіле нашага культурнага развіцця.

Тав. Шапашнікава гаворыць аб поспехах ленінградскай партарганізацыі пад кіраўніцтвам выпрабаванага кіраўніка ленінградскіх большэвікоў тав. КІРАВА.

ТАВ. АНЦІПАЎ на прыкладах партыйнай чысткі і перабудовы савецкага апарата падкрэслівае ўзорнае канкрэтнае кіраўніцтва з боку ЦК нашай партыі і тав. СТАЛІНА.

З вялікай прамовай выступіў наркомшляхаў тав. АНДРЭЕЎ, спатканы доўгімі апладысментамі. Тав. Андрэеў, падкрэсліваючы сусветна-гістарычнае значэнне перамог дасягнутых партыяй за перыяд ад XVI да XVII з'езда, гаворыць аб нязмернай, найвялікшай ролі правадыра партыі тав. СТАЛІНА.

Тав. Андрэеў падрабязна спыняецца на задачах, якія стаяць перад чыгуначным транспартам на шляхах ліквідацыі яго адставання ад патрабаванняў усёй народнай гаспадаркі.

Мы даб'емся таго, — заяўляе тав. АНДРЭЕЎ, — каб наш транспарт стаў лепшым у свеце па стане яго тэхнічнай узброенасці і па якасці яго штодзеннай работы. Гэтую задачу пад вадзіцельствам геніяльнага нашага кіраўніка тав. СТАЛІНА мы безумоўна вырашым.

Заключныя словы тав. Андрэева пакрываюцца апладысментамі з'езда.

Тав. С. КАСІОР, спатканы бурнымі доўгімі апладысментамі залы, у вялікай прамове расказвае з'езду аб той велізарнай дапамозе, якую аказаў тав. СТАЛІН і ЦК ВКП(б) украінскай партыйнай арганізацыі ў яе барацьбе па ліквідацыі прарыву ў сельскай гаспадарцы і прамысловасці Украіны, па разгрому нацыяналістычных элементаў і нацыяналістычнага ўхілу Скрыпніка.

Тав. Касіор гаворыць, што КП(б)У не зрабіла своечасова ўсіх вывадаў з указанняў тав. Сталіна, які яшчэ на 16 з'ездзе завастраў нашу ўвагу на павышэнні рэволюцыйнай класавай пільнасці і ў гэтым, у слабасці нашай барацьбы за рэалізацыю ўказанняў Сталіна—асноўная прычына тых прарываў, з якімі прышлося ў нас на Украіне мець справу.

Буйнейшыя недахопы ў арганізацыйным кіраўніцтве з'явіліся таксама адной з сур'ёзнейшых прычын стварыўшагася ў 1931-32 г. на Украіне прарыву.

Калі мы ліквідавалі акругі, — гаворыць тав. Касіор,—тав. СТАЛІН указаў нам, што мы не здолеем з Харкава непасрэдна кіраваць усімі 500 раёнамі рэспублікі, што нам неабходна арганізаваць вобласці. Мы позна ўзяліся за рэалізацыю гэтага сталінскага ўказання, і ў спазненні з ажыццяўленнем гэтай парады тав. Сталіна нам прышлося, урэшце, раскайвацца.

Тав. Касіор расказвае далей аб тых поспехах, якіх КП(б)У у 1933 годзе дабілася ў рэзультаце таго, што яна пачала паслядоўна і няўхільна праводзіць у жыццё дырэктывы і ўказанні тав. СТАЛІНА, дырэктывы і ўказанні ЦК партыі.

Пад бурныя доўгія апладысменты тав. Касіор заканчвае слова выражэннем цвёрдай упэўненасці, што наша партыя, узброеная багацейшым вопытам, узброеная востра адточанай зброяй марксізма-ленінізма, маючы на чале вялікага правадыра тав. СТАЛІНА, з поспехам вырашыць задачу пабудовы бяскласавага соцыялістычнага грамадства.

ТАВ. РЫКАЎ сваё выступленне прысвячае аналізу сваіх палітычных памылак. — Барацьба правай апазіцыі, адным з кіраўнікоў якой я быў супроць партыі, грала на руку класаваму ворагу, — гаворыць тав. Рыкаў. Праваапартуністычныя тэорыі лілі ваду на інтэрвенцыяністцкі млын; правая апазіцыя, з'яўляючыся агентурай кулака, тармазіла і зрывала справу соцыялістычнага будаўніцтва, аблягчала, супраціўленне капіталістычных элементаў нашаму соцыялістычнаму наступленню.

Тав. Рыкаў гаворыць аб велізарнай гістарычнай ролі тав. СТАЛІНА ў разгроме правага ўхілу, аб ролі т. Сталіна, як правадыра партыі, абгрунтаваўшага тэорыю будаўніцтва соцыялізма ў адной краіне, апэратыўна кіруючага правядзеннем гэтай тэорыі ў жыццё.

У заключэнне тав. Рыкаў запэўняе з'езд, што ён пад кіраўніцтвам Цэнтральнага Камітэта, пад кіраўніцтвам вялікага Сталіна будзе разам са сваёй партыяй актыўна змагацца за справу пролетарскай рэволюцыі.

Пасля выступлення тав. Рыкава ранішняе пасяджэнне з'езда закрываецца.

ВЯЧЭРНЯЕ ПАСЯДЖЭННЕ 30 СТУДЗЕНЯ

На вячэрнім пасяджэнні з'езда, якое адкрылася пад старшынствам тав. ПОСТЫШЭВА, па справаздачнаму дакладу Цэнтральнага Камітэта ВКП(б) у спрэчках выступілі т.т. РАЗУМАЎ (Усходня-Сібірскі край), **ЮРКІН** (Наркамсоўгасаў); **апошнім з вялікай прамовай выступіў тав. К. Е. ВАРАШЫЛАЎ.**

Тав. РАЗУМАЎ прысвяціў сваю прамову аналізу прычын адставання Усходня-Сібірскага края. Старое краёвае партыйнае кіраўніцтва не здолела арганізаваць работу так, як гэтага патрабаваў Цэнтральны Камітэт у сваіх указаннях. Зараз, пасля змены кіраўніцтва, большэвікі края змагаюцца за тое, каб вывесці край у шарэнгу перадавых абласцей і рэспублік Саюза.

Тав. НІКАЛАЕВА агалашае прывітанне ад цэнтральных камітэтаў комуністычных партый Польшчы, ПАЗШ, Францыі—17 з'езду ВКП(б) —перадавому атраду сусветнага комунізма.

Доўгімі і шумнымі апладысментамі адказвае з'езд на гэтыя прывітанні.

Тав. ЮРКІН у сваёй прамове гаворыць аб абсалютнай правільнасці той суровай ацэнкі, якую даў тав. СТАЛІН у сваім дакладзе рабоце наркамата соўгасаў. Тав. Юркін заяўляе, што суровая крытыка тав. СТАЛІНА мабілізуе ўсіх работнікаў соўгаснай сістэмы на рашучае перамаганне буйнейшых недахопаў, якія ёсць у соўгасах, і на ператварэнне апошніх ва ўзорныя гаспадаркі.

Кароткі перапынак. Абвешчана, што наступным выступае т. ВАРАШЫЛАЎ. І, нечакаючы канца перапынку, хутка запаўняюцца дэлегатамі месцы. У зале стаіць бесперапынны гул чакання.

І як толькі старшынствуючы тав. Постышэў сказаў: «Слова даецца тав. Варашылаву»,—уся зала, як адзін чалавек, устае і бурнай авацыяй сустракае правадыра непераможнай Чырвонай арміі.

Пад нязмоўкную буру апладысментаў т. Варашылаў выходзіць на трыбуну. Авацыя ўзмацняецца, грыміць шматразовае «ура», з усіх бакоў выгукі: «Няхай жыве т. Варашылаў». Апладысменты і прывітальныя воклікі доўга не даюць магчымасці т. Варашылаву пачаць сваю прамову.

Тав. К. Е. Варашылаў гаворыць аб тым, што XVII з'езд гэта першы з'езд большэвіцкага поўнага адзінства і велізарных перамог соцыялістычнага будаўніцтва. Зноў грымяць апладысменты калі т. Варашылаў успамінае, як 10 год таму назад, калі не стала вялікага Леніна, а ўвесь цяжар работы лёг на плечы яго друга і збраеносца СТАЛІНА. І Сталін не дрогнуў, не пабаяўся труднасцяй, ён выканаў з гонарам сваю вялікую клятву, ён, Сталін, горда і высока падняў сцяг ЛЕНІНА і павёў народ наперад, па шляху соцыялізма.

Тав. Варашылаў спыняецца на задачах, якія стаяць перад сельскай гаспадаркай і транспартам, пасля гаворыць аб тым, як вырасла тэхнічная магутнасць Чырвонай арміі дзякуючы неаслабнаму, выдатнаму кіраўніцтву т. СТАЛІНА і ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА ПАРТЫІ.

Зал, горача вітаючы т. Варашылава, штохвілінна дружна апладзіруе, у чым выражаецца бязмежная любоў мільёнаў працоўных да сваёй жалезнай арміі, якую не зломяць ніякія сілы ў свеце.

Па сканчэнні прамовы т. К. Е. Варашылава, выслуханай з'ездам з велізарнай напружанай увагай, дэлегаты ўстаюць і наладжваюць аднаму з лепшых саратнікаў т. Сталіна —правадыру Чырвонай арміі доўгую гарачую авацыю.

Магутным «ура», грамавымі сутрасаючымі скляпенні прывітальнымі воклікамі, ураганам воплескаў падмацоўвае з'езд большэвікоў-пераможцаў выказаную т. ВАРАШЫЛАВЫМ непахісную ўпэўненасць у несакрушальнай магутнасці вялікай Краіны Саветаў, яе слаўнай гераічнай непераможнай Чырвонай арміі.

(БЕЛТА).

Прычына катастрофы стратастата „Асоавіяхім“

У ноч з 30-га на 31-е студзеня, як толькі стала вядома аб катастрофе стратастата «Асоавіяхім», на месца здарэння выехала аўтарытэтная камісія ў складзе: праф. Малчанава — старшыні навуковай камісіі, праверaўшай і запячатаўшай прыборы стратастата перад пускам, камандзіра стратастата «СССР» тав. Пракоф'ева і раду іншых адказных асоб.

Рэзультаты абследвання камісіі чакаюцца ў бліжэйшыя гадзіны.

Аднак, ужо зараз можна думаць, што стратастат пацярпеў крушэнне з-за таго, што аднесены моцнымі паветранымі цячэннямі ад Масквы ў паўднёва-ўсходнім напрамку, ён на вялікай вышыні папаў у выключна цяжкія атмасферныя ўмовы.

Заслугоўвае вялікай увагі радыёграма, прынятая ў 15 клм. ад Гомеля радыёаматарам т. Неклюевым. Згодна паведамлення т. Неклюева, ён 30-га студзеня з 12 г. 45 мінут да 13 г. 05 мінут прыгняў на свой прыёмнік на хвалі 220-250 метраў наступнае паведамленне:

«Увага, гаворыць стратастат, перадатчык «Сірыус»... Паведамляйце аб гэтым... Экіпаж папаў у зону асадкаў, абледзянеў. Мы знаходзімся ў безвыходным становішчы... Аблеплены льдом падаем уніз ... Два маіх таварышы ў дрэнным становішчы... Канчаю...»

Гэта паведамленне, як і рад іншых, патрабуе яшчэ самай уважлівай праверкі.

Больш дакладныя даныя аб прычыне гібелі стратастата чакаюцца пасля сканчэння работы камісіі.

XVII З'ЕЗД ВКП(б)

Спрэчкі па справаздачнаму дакладу т. СТАЛІНА аб рабоце ЦК ВКП(б)

З ПРАМОВЫ тав. КАСІОРА

— Да свайго XVII з'езда партыя падводзіць вынікі вялікіх перамог у соцыялістычнай перабудове краіны. За 3½ гады, якія аддзяляюць нас ад XVI з'езда, мы пераможна завяршылі першую пяцігодку, паспяхова закончылі першы год другой пяцігодкі, забяспечылі ў вёсцы перамогу калгаснага ладу. Гэтыя поспехі, гэтыя вялікія дасягненні заваяваны намі ў бесперапынным і ўпартым перамаганні вялікіх труднасцяй. Гэтыя труднасці выклікаліся класавай абстаноўкай, якая склалася ў краіне. Класавая барацьба прыняла найвастрэйшыя формы. Хоць мы ўжо к моманту XVI з'езда разграмілі «левых» і правых апартуністаў, хоць мы яшчэ на XVI з'ездзе чулі пакаянныя прамовы былых апазіцыйных лідэраў, мы і за апошнія гады мелі справу з астаткамі разгромленых апазіцыйных груп і групачак. Нават былыя правадыры правай апазіцыі, пакаяўшыся, усё яшчэ аглядваліся назад: а вось, моў, выйдзе па нашаму. Іх пазіцыя не магла не аблягчаць супраціўленне класавага ворага.

Перамагаючы ўсякія апартуністычныя настроі, разграмляючы класавага ворага, мы за апошнія 3½ гады вырашылі ўсе карэнныя пытанні соцыялістычнай перабудовы вёскі.

Мы паспяхова перамаглі ўсе труднасці; мы атрымалі рашаючую перамогу, не гледзячы на гэтыя труднасці, дзякуючы выключна ленінскаму кіраўніцтву ЦК, дзякуючы геніяльнай празорлівасці вялікага правадыра партыі т. Сталіна. Высокую якасць кіраўніцтва, ажыццяўляемага ЦК ВКП(б) і т. Сталіным, лепш за ўсё можна прадэманстраваць на прыкладзе Украіны. Допушчаныя КП(б)У памылкі ў сельскай гаспадарцы выклікалі трывогу ва ўсёй нашай партыі. Тая акалічнасць, што прарыў на Украіне ліквідаван — свята для ўсёй нашай партыі.

І гэтым святам мы перш за ўсё абавязаны выключнай увазе да украінскіх спраў, якую увесь час ЦК ВКП(б) праяўляе.

Бліскуча апраўдаліся указанні т. Сталіна, зробленыя ім яшчэ на XVI з'ездзе, аб тым, што нашы труднасці — труднасці класавай барацьбы, якія патрабуюць для сваёй перамогі перш за ўсё класавай пільнасці і большэвіцкай непрымірымасці.

КП(б)У, да якой гэтыя сталінскія словы перш за ўсё і раней за ўсё адносіліся, не зрабіла з іх своечасова неабходных практычных вывадаў. Мы не зразумелі складанасці абстаноўкі, не забяспечылі такой якасці кіраўніцтва, якой складаўшыяся абставіны ад нас патрабавалі. Замест таго, каб павысіць сваю пільнасць, мы яе аслабілі. Замест таго каб падняць аператыўнае кіраўніцтва з боку КП(б)У, мы дапусцілі аслабленне гэтага кіраўніцтва. Недастатковая ўвага да арганізацыйных пытанняў адыграла ў паглыбленні украінскага прарыву вялікую ролю. У момант, калі патрабаванні, прад'яўляемыя да кіраўніцтва, незмерна выраслі, мы перайшлі да непасрэднага кіраўніцтва з Харкава 500-мі самастойнымі раёнамі.

Спазненне з ажыццяўленнем парады т. Сталіна—арганізаваць вобласці—прычыніла вялікую шкоду справе. Цяпер нават дзіўна падумаць, як гэта мы маглі ўзяцца за такую яўна безнадзейную справу, як непасрэднае кіраванне з аднаго цэнтра многімі сотнямі самастойных адміністратыўных адзінак. За гэту сваю памылку мы дорага заплаціліся.

З вялікім спазненнем прыступілі мы да арганізацыі абласцей. Але мала было стварыць вобласць. Неабходна было не на словах, а на справе зверху да нізу перабудаваць усю сістэму нашага арганізацыйнага кіраўніцтва. Мы гэтага своечасова не зрабілі і на працягу амаль двух год не маглі выйсці з прарыва на сельскагаспадарчым фронце.

Толькі пасля гістарычнай прамовы тав. Сталіна на студзеньскім аб'яднаным пленуме ЦК і ЦКК, толькі пасля яго указанняў аб тым, як выйсці з прарыву, толькі пасля гэтага пачаўся пералом.

Гэты пералом — прамы вынік той непасрэднай дапамогі ЦК ВКП(б), рэзультат цэлага раду праведзеных ім арганізацыйных мер: вядомая пастанова ЦК ВКП(б) ад 24 студзеня 1933 года, умацаванне ЦК КП(б)У і украінскіх абласных камітэтаў прысылкай рада буйных работнікаў, аграмадная матэрыяльная дапамога харчамі, насеннем і т. д.

Акрамя непасрэднай спецыяльнай дапамогі, аказанай Украіне, нашу перамогу забяспечылі тыя выдатныя мерапрыемствы, якія былі праведзены па асабістай ініцыятыве тав. Сталіна, і ў першую чаргу арганізацыя палітаддзелаў і новы закон аб хлебаздачы.

Гістарычны сталінскі лозунг «зрабіць усе калгасы большэвіцкімі, а ўсіх калгаснікаў заможнымі» ускалыхнуў і натхніў калгасныя масы і забяспечыў пералом у іх адносінах да калгаснай вытворчасці.

У рэзультаце ўсяго гэтага 1933 год прынёс нам на Украіне ліквідацыю прарыву ў сельскай гаспадарцы, забяспечыў арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаванне калгасаў, забяспечыў вялікую перамогу.

Зноў і зноў успамінаецца роля **Сталіна**. Кожны з нас кіруючых работнікаў ведае, якую дапамогу аказвае тав. Сталін мясцам, мясцовым работнікам. Яму, галоўным чынам, мы абавязаны вялікімі рэзультатамі прайшоўшага перыяда гістарычнай важнасці і дасягненнямі, якіх мы за гэтыя гады дабіліся.

Ліквідацыя ў найкарацейшы тэрмін украінскага прарыву ясна паказала, што справа не ў «аб'ектыўных умовах», а ў якасці работы на мясцах, у якасці мясцовага кіраўніцтва.

Нельга не сказаць аб тым, што КП(б)У не вяла дастатковай барацьбы з нацыяналістычным ухілам, яна не ўлічыла ўсёй складанасці класавай абстаноўкі на Украіне, не ўлічыла таго, што тут класавы вораг маскуецца галоўным чынам нацыяналістычнай вопраткай, прыкрываецца нацыяналістычным сцягам, што тут нацыянальны момант адыгрывае выключную ролю. Контррэволюцыйныя элементы, інспірыруемыя і натхняемыя зарубежнымі контррэволюцыйнымі арганізацыямі, замежнымі контрразведкамі, прабавалі скарыстаць нацыянальныя забабоны для таго, каб шкодзіць нам пад сцягам ілжэукраінізацыі. У нацыянальным пытанні мы дапусцілі най больш буйныя памылкі і гэтым ускладнілі справу. Самай вялікай памылкай я лічу тое, што мы праспалі нацыяналістычны ўхіл і нацыяналістычнае перараджэнне Скрыпніка. Ужо к 16 з'езду асноўныя элементы скрыпнікаўскага ўхілу пачалі выпіраць знутры, але мы своечасова работы не перабудавалі і ўсё аставалася па старому.

У нас нацыяналістычныя элементы акапаліся не толькі ў цэлым радзе совецкіх устаноў, не толькі ў цэлым радзе культурных арганізацый, але і ўнутры самой партыі, і гэта надзвычай ускладніла работу па ліквідацыі прарыву. Барацьбу з нацыяналістычным ухілам мы разгарнулі з вялікім спазненнем, але потым пад непасрэдным кіраўніцтвам т. Сталіна, па яго ўказаннях мы барацьбу з нацыяналістычнымі элементамі актывізавалі і правялі. Разгром нацыяналістаў адразу ачысціў на Украіне палітычную атмасферу. Толькі цяпер кожны з нас, адчуваючы павышэнне боездольнасці партыі, узмацненне яе ўзброенасці, бачыць, як неабходна была разгорнутая барацьба з нацыяналістычнымі элементамі, з нацыянал-ухілістамі. Тое, што мы разграмілі нацыяналістаў, тое, што мы пасапраўднаму ўзяліся за работу ў вёсцы, прадвызначыла наш поспех 1933 г.

Паміма сельскай гаспадаркі, мы мелі на Украіне пэўны прарыў і на фронце вугалю і на фронце металургіі. Гэта паказвае, што прарыў у сельскай гаспадарцы вядомым чынам перадаецца і ў прамысловасць, і там перашкаджае рабоце.

Невыпадкова, што пасля таго, як мы ў 1933 годзе дабіліся карэннага пералому ў вясковай рабоце, мы пры дапамозе ЦК ВКП(б) і тав. Сталіна, дабіліся поспеха і ў Данбасе. Мы ў Данбасе ніколі не мелі таго, што маем зараз. Раней здабыча вугалю там прадстаўляла сабой крывую зігзага-падобную лінію з вялікімі хістаннямі ўверх і ўніз.

Моцную і ўстойлівую здабычу мы маем у Данбасе ўпершыню. І гэта наша перамога на вугальным фронце — выключная заслуга ЦК ВКП(б) і асабіста т. **Сталіна**, які сваімі указаннямі, сваёй практычнай дапамогай памог нам нанесці сакрушальны ўдар паперова-бюракратычнаму кіраўніцтву ў вугальнай прамысловасці. Я думаю, што выдатны прыклад Данбаса неабходна падрабязна апісаць і зрабіць здабыткам усёй партыі.

Мы маем значныя поспехі і ў металургіі. Гэтыя поспехі абумоўлены таксама тым, што, дзякуючы найвялікшаму націску ЦК ВКП(б), дзякуючы найвялікшаму націску т. Сталіна, мы і ў металургіі сталі рашуча перабудоўваць метады кіраўніцтва.

Прыклад Данбаса, прыклад украінскай вугальнай і металургічнай прамысловасці паказвае, якіх бліскучых поспехаў можна дабіцца, калі пабольшэвіцку, пасталінску мабілізаваць партыю, мабілізаваць рабочыя масы.

Тав. Касіор далей спыняецца на задачах, якія нам прадстаіць вырашыць у другую пяцігодку, і падкрэслівае, што к вырашэнню гэтых задач неабходна пабаявому прыступіць ужо сёння, зараз, неадкладна.

Зернавую праблему мы вырашылі. Але ці значыць гэта, што мы ўжо заваявалі ўстойлівы высокі ўраджай? Не, не значыць. Высокай і ўстойлівай ураджайнасці мы яшчэ не дабіліся, а хлеба нам трэба многа і пры тым хлеба таннага.

Перамогу ў барацьбе за ўраджай неабходна падрыхтаваць, разгарнуўшы своечасова і пабаявому перадпасеўныя работы.

Многа яшчэ астаецца нам зрабіць і на фронце барацьбы за тэхнічныя культуры. З аднай з тэхнічных культур, якая для Украіны з'яўляецца асноўнай — з буракамі, — справа стаіць нядобра. Ураджайнасць буракоў незадавальняючая, малая. Для таго, каб дабіцца высокага ўраджаю буракоў, неабходна звярнуць асаблівую ўвагу на гэтую новую галіну калгаснай гаспадаркі, правільна арганізаваць працу ў калгасах, якія сеюць буракі. А тым часам сур'ёзнай работы ў гэтым напрамку да гэтага часу праведзена не было. Справу павышэння ўраджайнасці бурачных плантацый павінны ўзяць у свае рукі партыйныя арганізацыі.

Тав. Касіор указвае на тое, што поспехі ў вырашэнні зернавой праблемы стварылі спрыяючыя прадпасылкі для развіцця жывёлагадоўлі. Калгасы і калгаснікі праяўляюць вялікую цягу да жывёлагадоўлі, імкнуцца набыць жывёлу. Мы з поспехам вырашым жывёлагадоўчую праблему, як вырашылі зернавую, калі прыкладзем да яе партыйную руку.

Заключную частку сваёй прамовы т. Касіор прысвячае палітычнай абстаноўцы, у якой будзе разгортвацца барацьба за ажыццяўленне другога пяцігадовага плана. Тав. Касіор падкрэслівае, што ў другой пяцігодцы мы яшчэ будзем мець справу з супраціўленнем астаткаў разгромленага класавага ворага. Тав. Касіор успамінае, што ў чэрвені 1933 г. тав. **Сталін** на нарадзе пры ЦК ВКП(б) указаў, што ў цяперашні час для таго, каб ліквідаваць ушчэнт астаткі класавага ворага, астаткі кулацтва, ад комуністаў патрабуецца перш за ўсё асаблівая загартаванасць, павышаная пільнасць, бязлітаснасць да класавага ворага. Мы не павінны забываць, што жывём у капіталістычным акружэнні, што нянавісць разгромленага класавага ворага падаграваецца зарубежнымі антысовецкімі сіламі. Расхлябанасць і нядбайнасць многіх комуністаў — сіла нашага ворага. Калі ўся партыя мабілізавана і пільна, астаткі ворага будуць разбіты. А для гэтага неабходна перш за ўсё падняць ідэйны ўзровень нашых партыйных радоў, узброіць усю партыю тэарэтычнай зброяй Маркса-Леніна-Сталіна.

Партыйнае кіраўніцтва на чале з т. Сталіным падняло партыю на небывалую вышыню.

З'езд дэманструе тут выключную, небывалую згуртаванасць партыі, яе маналітнасць у барацьбе з усімі ворагамі соцыялізма. Вакол з'езда згуртавалася не толькі ўся партыя, але і найшырэйшыя масы рабочых і калгаснікаў, гатовых да канца змагацца за соцыялізм.

За рубяжамі Совецкай краіны мільёны людзей — адны з захапленнем, другія з нянавісцю сочаць за нашай партыяй. Узброеная аграмадным вопытам, узброеная востра адточанай зброяй марксізма-ленінізма, маючы такога правадыра, як т. Сталін, наша партыя з поспехам ажыццявіць справу пабудовы бяскласавага соцыялістычнага грамадства, — заканчвае т. Касіор пад бурныя доўгія апладысменты ўсёй залы.

З ПРАМОВЫ тав. АНДРЭЕВА

Тав. Андрэева з'езд сустракае доўгімі апладысментамі. Сваю прамову т. Андрэеў прысвячае пытанням чыгуначнага транспарта.

— Я думаю,—гаворыць ён — што можна без усякага перабольшання сказаць, што перыяд ад XVI да XVII з'езда—самы выдатны і слаўны перыяд у рабоце нашай партыі. У корані зменен твар краіны, створана свая цяжкая індустрыя. Арганізацыяй соўгасаў і калгасаў, ліквідацыяй кулацтва як класа створан новы лад у сельскай гаспадарцы, назаўсёды пахаваны дробна-сялянская вёска, небяспека звароту капіталізма. Не гледзячы на труднасці, не гледзячы на велізарнае напружанне, партыя пераможна прайшла ўвесь гэты шлях—дабілася такіх тэмпаў у будаўніцтве соцыялізма, дабілася такога развароту яго таму, што ёю кіраваў т. Сталін.

У ліку задач, пастаўленых тав. Сталіным, карэннай задачай з'яўляецца паляпшэнне работы транспарта. Транспарт у нас знаходзіцца ў найбольшай неадпаведнасці з гаспадарчым развіццём краіны.

За першую пяцігодку магутнасць таварнага паравознага парку у нас узрасла на 43 проц., колькасць вагонаў — на 17 проц. Чыгуначная сетка павялічылася на 11 тыс. клм.—з 93 тыс. да 104 тыс. Пракладзена 8 тыс. клм. новых станцыйных шляхоў. Пабудавана каля 15 буйных чыгуначных мастоў. Рост грузазвароту за першую пяцігодку ў параўнанні з 1928 годам склаў 179 проц., а грузазварот аднаўленчага перыяда —1925 год—перавышае ў 3 з паловай разы. Значна ўзраслі пасажырскія перавозкі. У 1928 г. было перавезена 291 млн. пасажыраў, у 1933 г.—967 млн. Сутачны прабег таварных вагонаў павысіўся на 18 проц., а ў параўнанні з 1925 г.—на 43 проц. Сутачны прабег таварных паравозаў узрос супроць 1925 года на 34 проц. Гэтыя паказальнікі гавораць аб перамозе планавай соцыялістычнай гаспадаркі, бо ні ў дарэволюцыйны час, ні зараз у Еўропе і Амерыцы няма такога высокага скарыстання чыгуначнага абсталявання як у СССР.

Аднак, транспарт не спраўляецца з перавозкамі, яго работа зусім недастаткова. Значна расце нагрузка на транспарт, растуць патрабаванні да транспарта. Даволі прывесці такія лічбы: зараз стаяць без руху каля мільёна вагонаў з грузамі, у прыватнасці, з лесам і дрывамі 430 тыс. вагонаў і 76 тыс. вагонаў з вуглем, неабходным для прамысловасці і самога чыгуначнага транспарта. Ляжыць без руху аграмадная колькасць тавараў шырспажыву, руды і т. д. Штосутачная пагрузка складае цяпер 53-54 тыс. вагонаў. Гэта на 7 тыс. вагонаў больш супроць студзеня мінулага года, але гэта не здавальняе патрэб народнай гаспадаркі, перш за ўсё металургіі і апалавай прамысловасці.

Дзе прычыны транспартных труднасцяй?

У нас сур'ёзныя арганізацыйныя недахопы ў рабоце чыгуначных дарог і апарата. Гэтыя недахопы можна выразіць коратка: у нас яшчэ вельмі мала парадку, страшэнна многа безгаспадарчасці. Яшчэ нізкая дысцыпліна, а гэта—асноўная ўмова для такой цэнтралізаванай гаспадаркі, якою з'яўляецца транспарт, дзе патрабуецца найвялікшае напружанне сіл.

У рэзультаце нізкай дысцыпліны і дрэннага рамонту рухомага састава—вагонаў і паравозаў—адбываюцца шматлікія аварыі. Яшчэ не выкаранены канцылярска-бюракратычныя метады кіраўніцтва. На транспарце—надзвычай шмат загадаў і слабое іх выкананне. Няма яшчэ таго, каб зверху і данізу на справе было ажыццёўлена адзінаначалле.

Няма належнай увагі да падбору кадраў. Яны часта змяняюцца. Вельмі бывае рэдка, каб начальнік дэпо прапрацаваў на адным месцы 3 гады. У большасці ён працуе менш года. Пры такой цякучасці кадраў не можа быць і гутаркі аб правільным вядзенні гаспадаркі.

Тав. Сталін глыбока праў, гаворачы аб тым, што чыгуначны транспарт можа і пры цяперашнім стане працаваць лепш. Для гэтага ёсць рэзервы. Даволі ўказаць на зварот вагонаў. З 225 гадзін вагон у руху знаходзіцца 68 гадзін, пад пагрузкай і выгрузкай—52 гадзіны і на стаянках — 105 гадзін. Няўжо, паскорыўшы зварот вагона, нельга атрымаць тысячы дадатковых вагонаў для адпраўкі грузаў?

Паравоз працуе ў дарозе 11 з пал. гадзін, а для яго снабжэння, манеўравання, чакання на станцыях і ў дэпо траціцца 12 з пал. гадзін. Няўжо нельга за кошт скарачэння прастояў атрымаць фактычна яшчэ 2-3 тыс. паравозаў? Можна. Трэба толькі лепш працаваць, на справе правесці арганізацыйную перабудову ў адпаведнасці з пастановамі ЦК і Соўнаркома, прынятымі па ініцыятыве т. Сталіна. Гэтыя пастановы нам удалося часткова ажыццявіць, сціснуць грамоздкі апарат і спрасціць яго структуру. Апарат чыгуначных дарог з 69 тыс. скарочан да 39 тыс. чалавек. Зроблена перакідка ІТР. На першае ліпеня 1933 г. на лініі працавала 32 проц. інжынераў, а на 1-е снежня ўжо 68 проц.; тэхнікаў на 1-е ліпеня працавала 65 проц., на 1-е снежня—85 проц.

Другая прычына адставання чыгуначнага транспарта — велізарная зношанасць яго асноўных сродкаў, тэхнічная адсталасць, неадпаведнасць велізарнейшаму размаху прамысловасці і сельскай гаспадаркі.

Транспарт стаў вузкім месцам у сістэме народнай гаспадаркі. Усе галіны народнай гаспадаркі развіваюцца шпарка, а чыгуначны транспарт павольна змяняе свой тэхнічны твар. Шляхі зношаны.

У рэзультаце — аварыі і несвоечасовае зношванне рухомага састава. Многа на чыгуначнай сетцы гнілых шпал. У велізарнай неадпаведнасці з нагрузкай баластны пласт, пераважна пясчаны, які не вытрымлівае нагрузкі.

Паравоз устарэў. Амаль палова паравозаў працуе звыш 20-25 год. Вагон-каробка стаў таксама мал для грузаў, якія перавозяцца. Вагонаў не хапае, каб расставіць іх па ўсіх раёнах і бесперабойна прымаць грузы.

Што трэба зрабіць, каб у найкарацейшы тэрмін ліквідаваць адставанне транспарта? Нам трэба моцна ўзяцца за ўсе звенні транспарта адначасова. Гэта — адна складаная машына, усе часткі яе павінны адпавядаць адна другой. Больш за ўсё трэба будзе націснуць на вагонную і шляхавую гаспадарку. У нас ёсць 550 тыс. вагонаў. Мы павінны вагоны-каробкі берагчы, прывесці іх у парадак, аздаравіць. Трэба лепш рамантаваць вагоны і лепш іх скарыстоўваць. Але вагонны парк, які ёсць у нас, не адпавядае размаху ўзрастаючага грузапатоку. Нам патрэбен велікагрузны рухомы састаў, пераважна адкрыты.

Ужо ў гэтым годзе транспарт атрымае каля 38 тыс. вялікагрузных, а за ўсю другую пяцігодку—80 тыс. такіх вагонаў. Трэба ўсямерна паскорыць пабудову магутнага вагонабудаўнічага завода ў Тагілі. Трэба, каб прамысловасць прыстасавала старыя вагоны да выпуску вагонаў новага тыпу.

Другая галіна транспарта, якая патрабуе неаслабнай увагі,—гэта шляхавая гаспадарка. Шляхі мы павінны рэканструяваць так, каб можна было атрымаць большую скорасць для паяздоў і магчымасць вазіць больш цяжкія паязды. Работа па рэканструкцыі шляхоў пачалася ўжо. У 1933 годзе шчэбневы баласт укладзен на тысячу з лішкам кілометраў шляхоў. У 1934 годзе намечана пакрыць шчэбнем 1.340 клм. чыгуначнага палатна і за апошнія гады пяцігодкі — 21 тыс. клм. Побач са зменай баласта трэба абнавіць і рэйкавае пакрыццё. У бліжэйшыя гады на магістральных кірунках павінны ляжаць рэйкі аднаго тыпа, а не розныя, якія прымушаюць мяняць скорасць. Мы павінны даць дарогам больш цяжкія тыпы рэек. За пяцігодку намечана замяніць існуючыя рэйкі новымі, цяжкага тыпу рэйкамі на адлегласці 40 тыс. клм., а ўжо ў гэтым годзе—3.800 клм.

Трэба змяніць гнілыя шпалы. У гэтым годзе на галоўных магістралях мы павінны перайсці да ўкладкі прапітаных шпал. Мы зараз шмат трацім на зношванні шпал, бо звычайная шпала вытрымлівае 5 год, а прапітаная—15-20 год.

Наступнае пытанне — паравозы. У другой пяцігодцы ў нас будзе 5.800 паравозаў, з іх 2.000 магутных, 430 цеплавозаў і 450 электравозаў. Гэтыя тыпы машын выпрабаваны і даюць бліскучыя рэзультаты. Значыць, трэба ўзмацніць прапускную здольнасць асноўных магістральных напрамкаў, рэканструяваць існуючыя шляхі і ўкласці другія шляхі. Агульная колькасць другіх шляхоў, якія трэба ўлажыць за пяцігодку,—каля 13 тыс. клм. Галоўныя лініі другіх шляхоў: Свярдлоўск—Казань—Масква—150 клм.; усходні выхад Данбас — Валуйкі — Пенза — 500 клм.; Орэнбург — Казалінск — 980 клм.; Свярдлоўск — Кацельніч — 940 клм. Будуць пабудаваны другія шляхі таксама на поўнач к Архангельску і т. п.

Новых чыгуначных ліній для поўнага асваення грузазвароту будзе пабудавана ў другой пяцігодцы каля 10 тыс. клм. Галоўная з іх—двухшляхавая лінія Масква—Данбас, затым Магнітагорск—Акмалінск, якая дае магчымасць жывіць вуглем Магнітагорск; Байкала-Амурская магістраль, другія шляхі Ленінск — Новасібірск, Караганда — Балхаш, Рубцоўка — Усць — Каменагорск, Ачынск — Енісейск, Уфа — Магнітагорск, Чорнаморская дарога і інш.

Мы павінны хутчэй рушыць наперад электрыфікацыю чыгунак, якая дае велізарныя перавагі. Даволі сказаць, што электравоз бярэ састаў у 2½ разы большы, чым цяперашні паравоз. Трэба электрыфікаваць у гэтай пяцігодцы каля 5 тыс. клм. чыгунак, галоўным чынам на Урале, у Кузбасе і Данбасе. На электрыфікаваныя дарогі пераводзіцца ўвесь прыгарадны рух у Маскве, Ленінградзе і Харкаве.

У выніку гэтых работ мы будзем мець 3 двухшляхавыя магутныя магістралі — ад цэнтра на ўсход, чатыры двухшляхавыя ад цэнтра на поўдзень, адну двухшляхавую ад Данбаса на ўсходні напрамак. Старая Пермская дарога значна абнаўляецца і электрыфікуецца. Магутныя шляхі атрымлівае Данбас. Вырашаецца пытанне аб лепшай сувязі з Сярэдняй Азіяй. Вырашаецца пытанне і аб павелічэнні прапускной здольнасці галоўных напрамкаў.

Нарэшце, важнейшае пытанне — аўтаматызацыя і механізацыя транспарта. Гэта павінна даць павелічэнне хуткасці следавання паяздоў, забяспечыць максімальную безаварыйнасць руху. Мала ўвесці магутныя паравозы. Трэба перавесці рухомы састаў з ручнога тормаза на аўтаматычны. У бягучым годзе 33 проц. рухомага састава абсталёўваюцца аўтаматычнымі тармазамі, і ў 1935 годзе будзе поўнасцю закончан пераход на аўтаматычны тормаз.

Нам трэба ўзмацніць развіццё аўтаматычнай блакіроўкі і аўтаматычнай сігналізацыі. У Амерыцы 150 тыс. клм. чыгуначнага шляху пераведзена на аўтаматычную блакіроўку. Поезд ідзе адзін за другім. У нас аўтаблакіроўка таксама пачала ўкараняцца. Гэта дае магчымасць замест 40 пар паяздоў на адным перагоне прапускаць 100 пар. За 2 гады мы ўжо перавялі на аўтаблакіроўку 150 клм. шляху.

Вось канкрэтная праграма, ажыццяўленне якой дасць магчымасць ліквідаваць адставанне транспарта і ператварыць яго ў руках партыі ў магутны ватар народнай гаспадаркі. Патрабуюцца велізарныя сродкі і асабліва многа метала. Але мы можам знайсці на гэту рэканструкцыю, бо маем метал. Мы можам і павінны пайсці на пераабсталяванне чыгуначнай гаспадаркі, бо далейшае яе адставанне затармозіць тэмпы бурна ўзрастаючых перавозак.

Трэба, каб прамысловасць мабілізавала ўсе сілы для дапамогі транспарту. Трэба закончыць пабудову заводаў транспартнага машынабудаўніцтва, якія будуюцца па ініцыятыве т. Сталіна: Луганскага, Орскага, Кашырскага, Казанскага, Тагільскага і Верхнеудзінскага. Работы па рэканструкцыі транспарта будуць залежаць ад работнікаў прамысловасці. Пад'ём і рэканструкцыя чыгуначнага транспарта — справа не толькі чыгуначнікаў, але і ўсёй партыі, усёй краіны. Са стварэннем палітаддзелаў усе краявыя, абласныя і раённыя партыйныя арганізацыі не павінны аслабляць работу на транспарце, а ўзмацніць яе. Мы павінны ўскрываць недахопы і сістэматычна дапамагаць транспарту. У нас на чыгуначных дарогах не ўсё дрэнна, ёсць і добрае, ёсць героі чыгуначнай гаспадаркі. Але гэта часта тоне ва многіх і вялікіх недахопах.

Усе партыйныя арганізацыі павінны дапамагчы транспарту перайсці на высокую тэхнічную ступень, выйсці з труднасцяй. Партарганізацыі павінны акружыць увагай кожную чыгуначную будоўлю. Тады праз 2-3 гады мы палепшым работы і будзем мець добры соцыялістычны чыгуначны транспарт. І тут мы можам высунуць канкрэтную задачу—дагнаць і перагнаць перадавыя капіталістычныя краіны ў тэхніцы і рабоце транспарта і мы гэтага даб'емся. Гэта задача будзе вырашана пад геніяльным кіраўніцтвам тав. **Сталіна. (Бурныя апладысменты).**

„ВЯДОМА, СМЕШНА І ЗАБАЎНА, ШТО ГЭТЫЯ ЛЮДЗІ, НЯЗДОЛЬНЫЯ НАЛАДЗІЦЬ ПРАСЦЕЙШУЮ СПРАВУ СОВЕЦКАГА ГАНДЛЮ, БАЛБОЧУЦЬ АБ СВАЁЙ ГАТОЎНАСЦІ НАЛАДЗІЦЬ БОЛЬШ СКЛАДАНУЮ І ЦЯЖКУЮ СПРАВУ ПРАМОГА ПРАДУКТААБМЕНУ. АЛЕ ДОН-КІХОТЫ ТАМУ І НАЗЫВАЮЦЦА ДОН КІХОТАМІ, ШТО ЯНЫ ПАЗБАЎЛЕНЫ ЭЛЕМЕНТАРНАГА ПАЧУЦЦЯ ЖЫЦЦЯ“. (СТАЛІН)

„ВОСЬ ВАМ ФІЗІЯНОМІЯ БАЛБАТУНА. ЯНЫ МАБІЛІЗАВАЛІСЯ, ПАСТАВІЛІ ПЫТАННЕ РУБАМ, У ІХ І ПЕРАЛОМ, І ЗРУХІ, А СПРАВА НЕ РУШЫЦЦА З МЕСЦА.... ЯК БЫЦЬ З ГЭТЫМІ НЕВЫПРАВІМЫМІ БАЛБАТУНАМІ? КАЛІ-Ж ІХ ПАКІНУЦЬ НА АПЕРАТЫЎНАЙ РАБОЦЕ, ЯНЫ ЗДОЛЬНЫ ПАТАПІЦЬ ЛЮБУЮ СПРАВУ Ў ПАТОКУ ВАДЗЯНІСТЫХ І БЯСКОНЦЫХ ПРАМОЎ“. (СТАЛІН)

Малюнкі Вал. Мядзведзева

„СОЦЫЯЛІСТЫЧНЫ УКЛАД З'ЯЎЛЯЕЦЦА БЕЗРАЗДЗЕЛЬНА ПАНУЮЧАЙ І АДЗІНА КАМАНДУЮЧАЙ СІЛАЙ ВА ЎСЕЙ НАРОДНАЙ ГАСПАДАРЦЫ“ (СТАЛІН)

ПЕРАДАВЫЯ ФАБРЫКІ І ЗАВОДЫ МЕНСКА АДГУКНУЛІСЯ НА ПРАПАНОВУ ЎДАРНІКАЎ ГОМЕЛЯ

ПРАЦАВАЦЬ ПАСТАЛІНСКУ!

Тав. **Сталін** у сваім бліскучым дакладзе, **які з'яўляецца яркім маяком, асвятляючым наш шлях барацьбы,** рашуча перасцярог ад галавакружэння ад поспехаў, ад зазнайства. Грандыёзныя задачы, якія стаяць перад партыяй, рабочым класам і ўсёй краінай у перыяд другой пяцігодкі, патрабуюць упартай работы.

Бязмежная адданасць партыі **Леніна-Сталіна,** адданасць яе генеральнай лініі найшырэйшых мас працоўных—зарука таго, што **гэтыя задачы будуць з гонарам выкананы.** Энтузіязм, які ахапіў рабочы клас, калгаснае сялянства і ўсіх працоўных нашай краіны ў сувязі з дакладам тав. **Сталіна — яркая ілюстрацыя гэтай адданасці.**

Прапанова ўдарнікаў перадавых фабрык і заводаў Гомеля аб разгортванні **ўсебеларускай пераклічкі па выкананню плана другога года другой пяцігодкі,** дання ў іх лісце, змешчаным ва ўчарайшым нумары «Звязды», ужо знайшла водгук на іншых перадавых прадпрыемствах. Заводы **«Большэвік»,** імя **Варашылава** і інш., уключаючыся ў пераклічку, бяруць на сябе канкрэтныя самаабавязацельствы па выкананню плана другога года другой пяцігодкі, па далейшаму большэвіцкаму развароту нашай соцыялістычнай прамысловасці.

Мы чакаем, што ў пераклічку ўключацца дзесяткі і сотні фабрык і заводаў, дэпо і майстэрняў, прамысловых арцеляў, соўгасаў і калгасаў. Навучальныя ўстановы, клубы, дамы соцкультуры таксама павінны ўключыцца ў гэтую пераклічку — **спаборніцтва на большэвіцкае выкананне плана другога года другой пяцігодкі.**

Канкрэтнасць і дзейснасць, большэвіцкая ўдарная работа па выкананню ўзятых самаабавязацельстваў, штодзённая і штогадзінная самаправерка выканання — вось што патрабуецца ад кожнага, хто ўключаецца ў пераклічку. **Бязлітасная барацьба з дэкларацыйнасцю, з чэснымі балбатунамі,** якія могуць пагаварыць, але не хочуць і не ўмеюць працаваць закасаўшы рукавы, працаваць так, каб справа рухалася наперад.

Шырока разгорнем соцыялістычнае спаборніцтва паміж асобнымі прадпрыемствамі, соўгасамі, калгасамі, вытворчымі брыгадамі на лепшае выкананне ўзятых самаабавязацельстваў.

Наш рабочы клас пролетарыі Захада завуць ударнай брыгадай сусветнага пролетарыята. Для таго, каб апраўдаць гэту ганаровую назву — гаворыць тав. **Сталін,** — мы павінны **«працаваць лепш і змагацца лепш за канчатковую перамогу соцыялізма ў нашай краіне, за перамогу соцыялізма ва ўсіх краінах». За работу, пабольшэвіцку, пасталінску!**

Комунараўцы ўключыліся ў пераклічку

Рабочыя чырвонасцяжнага завода «Комунар», абгаварыўшы ліст ударнікаў перадавых фабрык і заводаў Гомельшчыны аб усебеларускай пераклічцы па выкананню плана другога года другой пяцігодкі, шчыра вітаюць ініцыятыву пролетарыяў аднаго з буйнейшых індустрыяльных цэнтраў Совецкай Беларусі — Гомеля.

Завод «Комунар» пад кіраўніцтвам ЦК КП(б)Б на чале з тав. Гікалам і Менскім парткомам КП(б)Б, закончыў промфінплан 1933 г. на 100 проц., яшчэ да 20 снежня, а да 1 студзеня 1934 г. перавыканаў гадавую праграму на **4,4** проц. Прадукцыйнасць працы ўзрасла на **14,3** проц., сабекошт зніжан на **8,3** проц., заработная плата рабочых павялічылася на **10,2** проц.

— У 1934 г., у другім годзе 2-й большэвіцкай пяцігодкі, наша задача, — заявілі рабочыя-ўдарнікі,—яшчэ большая. Нам трэба палепшыць якасць нашай прадукцыі і асабліва якасць запасных частак для трактароў, каб па віне нашага завода не было ні аднэй мінуты прастою трактароў на соцыялістычных палях, ліквідаваць тэхнічную непісьменнасць сярод усіх некваліфікаваных і малакваліфікаваных рабочых завода, выканаць датэрмінова промфінплан 1934 года.

Мы ўпэўнены, што ўсебеларуская пераклічка з'явіцца найлепшым кантролем у выкананні промфінплана і метадам для перадачы вопыту лепшай барацьбы за план 1934 года, за пабудову бяскласавага соцыялістычнага грамадства ў другой пяцігодцы.

Комунараўцы пастанавілі распрацаваць пісьмо ўдарнікаў перадавых фабрык і заводаў Гомеля ва ўсіх цэхах і зменах і вылучылі камісію для распрацоўкі больш канкрэтных мерапрыемстваў.

М. Л.

Уключаемся ў пераклічку

Спіртаводачны завод уключаецца ва ўсебеларускую пераклічку па выкананню плана другога года другой пяцігодкі. Сёння на мітынгах рабочых, у цэхах і брыгадах заканчваем прапрацоўку даклада тав. Сталіна і адначасова прапрацоўку ліста ўдарнікаў перадавых прадпрыемстваў Гомеля і выпрацаваем канкрэтныя самаабавязацельствы.

Выклікаем на соцыялістычнае спаборніцтва па лепшаму выкананню плана другога года другой пяцігодкі гомельскі спіртаводачны завод.

Сакратар партколектыва **МАРГОЛІН.**
Дырэктар **ПІКУС.**
Старшыня заўкома **БАЦВІНІК.**

Большэвіцкае слова варашылаўцаў

У сваім лісце тав. **Сталіну,** змешчаным у «Звяздзе» 30 студзеня, рабочы калектыў чырвонасцяжнага завода імя **Варашылава** рапартаваў XVII з'езду партыі і любімаму правадыру сусветнага пролетарыята аб перавыкананні промфінплана першага года другой пяцігодкі, аб радзе велізарных вытворчых поспехаў, атрыманых заводам. Прапрацоўка даклада тав. **Сталіна** выклікала сярод варашылаўцаў новы магутны ўздым вытворчага энтузіязму, новы прыліў творчай энергіі.

Большэвікі, комсамольцы, увесь рабочы калектыў завода **ўключыліся ва ўсебеларускую пераклічку па выкананню плана другога года другой большэвіцкай пяцігодкі, уступіўшы ў соцыялістычнае спаборніцтва з заводам «Большэвік».**

Тав. **Сталін** у сваім дакладзе заявіў:

«Наша знешняя палітыка ясна. Яна ёсць палітыка захавання міру і ўзмацнення гандлёвых адносін з усімі краінамі... Мы павінны разам з тым прыняць усе меры к таму, каб агарадзіць нашу краіну ад нечаканасцяй і быць гатовымі к яе абароне ад нападу». Варашылаўцы абавязаліся да XVI гадавіны Чырвонай арміі **падрыхтаваць 150 варашылаўскіх стралкоў, а к 1 мая — 300, абсталяваць прыкладны ваенны куток, набыць планер і разгарнуць работу планерызга гуртка, рэгулярна праводзіць заняткі СПА.**

Тав. **Сталін** прапанаваў:

«Дабіцца сістэматычнага росту прадукцыйнасці працы, зніжэння сабекошту і ўкаранення гаспадарчага разрахунку».

Варашылаўцы абавязаліся **поўнасцю выканаць план другога года другой пяцігодкі па ўсіх паказальніках, к 1 маю дабіцца здачы 50 проц. рабочымі завода соцтэхэкзамена.**

Тав. **Сталін** прапанаваў:

«Палепшыць якасць выпускаемых тавараў, спыніць выпуск некамплектнай прадукцыі і караць усіх тых таварышоў, не гледзячы на асобы, якія парушаюць або абыходзяць законы совецкай улады аб якасці і камплектнасці прадукцыі».

Варашылаўцы абавязаліся ўзмацніць меры для папярэджання браку, **арганізаваць спецыяльныя таварыскія суды над бракаробамі, жорстка караць бракаробаў,** каб звесці к мінімуму процант браку.

Тав. **Сталін** прапанаваў:

«Разгарнуць вытвар тавараў шырокага спажывання па ўсіх гаспадарчых наркаматах».

Варашылаўцы абавязаліся **поўнасцю выканаць план выпуску тавараў шырспажыву, павялічыўшы яго на 100 тыс. руб.**

Тав. **Сталін** заявіў:

«... Мы хочам зрабіць усіх рабочых заможнымі, людзьмі, якія вядуць заможнае і зусім культурнае жыццё».

Варашылаўцы абавязаліся **к 1 мая адрамантаваць кватэры ўсім ударнікам завода, 15 ударнікаў усяліць у новыя кватэры,** дабіцца, каб кожны ўдарнік к святу 1 мая **атрымаў па касцюму, 2 пары бялізны, пару баціяк і вопратку для дзяцей, адкрыць на заводзе кафейню.** Комсамол завода арганізуе барацьбу за чыстату ў цэхах, сталоўцы і ў быце рабочых і рабочай моладзі.

Тав. **Сталін** прапанаваў:

«Узняць тэарэтычны ўзровень партыі на патрэбную вышыню. Узмацніць ідэалагічную работу ва ўсіх звеннях партыі. Выхоўваць партарганізацыі і акружаючы іх беспартыйны актыў у духу ленінскага інтэрнацыяналізма».

Варашылаўцы абавязаліся **добра наладзіць партвучобу, акуратна наведваць заняткі, арганізаваць спецыяльныя гурткі для рабочых па прапрацоўцы гістарычных указанняў тав. СТАЛІНА і рашэнняў XVII партз'езда.**

Большэвіцкае слова дадзена. Можна быць упэўненым, што варашылаўцы яго стрымаюць.

Міх. Р.

ПЛАН УСЕБЕЛАРУСКАЙ РАДЫЁ-НАРАДЫ ПАРТОРГАЎ І ГРУППАРТАГІТАТАРАЎ

па пытанню аб вопыце папулярызацыі рашэнняў XV з'езда КП(б)Б і XVII з'езда ВКП(б)

На нарадзе выступаюць:

АД МЕНСКА: группартагітатар завода імя Варашылава і парторг абутковай фабрыкі імя Кагановіча.

АД ВІЦЕБСКА: парторг завода «Чырвоны металіст» і группартагітатар швейнай фабрыкі «Профінтэрн».

АД ГОМЕЛЯ: группартагітатар завода імя Ланцуцкага.

АД МАГІЛЕВА: парторг шаўковай фабрыкі імя Куйбышэва.

АД БАРЫСАВА: парторг завода «Комунар».

Перадачу правесці 7-га лютага 1934 года з 19 гадз. 30 мін. да 21 гадз. 20 мін.

РЭДАКЦЫЯ «ЗВЯЗДЫ», КАМІТЭТ РАДЫЁВЯШЧАННЯ.

Указанні любімага правадыра натхняюць нас

БЕЛДРЭС, 30. (Па тэлеграфу ад нашых карэспандэнтаў).

Вялікім уздымам сустрэў калектыў Белдрэса адкрыццё XVII з'езда і даклад тав. **Сталіна.** Сёння пасля работы ў галоўным корпусе адбыўся многалюдны мітынг. Прысутнічала больш **500** чал. Уздымам творчага энтузіязма віталі рабочыя даклад тав. Сталіна — вялікага правадыра, геніяльнага кіраўніка гістарычных перамог соцыялізма.

— Указанні тав. **Сталіна**—заявілі рабочыя, — памогуць нам перамагчы ўсе труднасці ў пабудове бяскласавага грамадства. Наш лозунг — працаваць так, як тав. Сталін. Даклад правадыра натхняе нас на яшчэ больш упартую барацьбу за пабудову соцыялізма. Калектыў БелДРЭС у адказ на даклад тав. **Сталіна** ўзяў на сябе самаабавязацельствы: ні аднаго перабою ў падачы энергіі па віне станцыі, [illegible] 2-га ў 1-м квартале ўстаноўку новага трансфарматара на **420** кілоўат, к 15 лютага прапусціць праз соцтэхэкзамен **250** чалавек.

Рабочыя пастанавілі прапрацаваць даклад тав. **Сталіна** ў школах, гуртках. На мітынгах разгарнуліся выклікі брыгад рабочых і ІТР па соцспаборніцтву на лепшыя паказальнікі выканання промфінплана.

БУТСМАЎ, ВОЛЬФ.

Адказ гомельскіх чыгуначнікаў на даклад т. Сталіна

ГОМЕЛЬ, 30. (Па тэлефону ад наш. кар.).

Чыгуначнікі Гомеля новай хваляй вытворчага энтузіязма сустрэлі справаздачны даклад тав. Сталіна на 17 з'ездзе ВКП(б). Даклад чытаецца цэлымі групамі рабочых у зменах і брыгадах.

Рабочыя вагоннага дэпо запэўніваюць правадыра сусветнага пролетарыята, што з патроенай энергіяй будуць змагацца за рэалізацыю рашэнняў партыі аб транспарце і яго ўказанняў.

У сувязі з дакладам тав. **Сталіна** ў дэпо шырока разгарнулася праверка выканання абавязацельстваў, узятых к 17-му з'езду.

Дэпо закончыла студзенскую праграму да 25-га. Выпушчана з сярэдняга рамонта **160** вагонаў супроць планавых **150.** У гонар з'езда выпушчана з рамонта звыш плана 10 вагонаў і створан соцыялістычны фонд імя Сталіна на **1648** р. 63 к. Механічны цэх выпусціў звыш плана прадукцыі на **685** руб., цэх сярэдняга рамонта—на **450** руб. Работніцы, працуючыя на ўборцы вагонаў, сабралі ў соцыялістычны фонд **104** р. Праз рэвізію букс прапушчаны **2162** вагоны, супроць **2.000** па плану.

Лепшыя ўдарнікі **на аснове шырока разгорнутага соцспаборніцтва** выканалі свае абавязацельствы. У іх радах ідуць: **Сталярчук Нікалай,** выпускаючы вагоны высокай якасці рамонта; комсамольская брыгада **Кавалёва,** якая працуе на сталярных работах, не мае браку ў рабоце. Гэта брыгада выпусціла ў гонар з'езда два вагоны звыш плана. **Каваль Савенкоў у падарунак з'езду выпусціў тысячу балтоў супроць задання ў 200,** змазчык Лашчэнка, на працягу 10 месяцаў не меў ні аднэй адчэпкі.

Следам за імі ідуць лепшыя брыгадзіры і ўдарнікі **Мельнікаў, Андрэевіч, Мікосенка, Лысенка, Хірсацаў, Жукаў, Бандарэнка і інш.**

Ударнікі паравознага дэпо ў адказ на даклад рулявога краіны Советаў высунулі прапанову прадоўжыць вытворчы паход імя 17-га партз'езда да 1 мая гэтага года і прадоўжыць спаборніцтва з дэпо Віцебск і дэпо Сноўск.

Паравознікі на справе выканалі свае абавязацельствы к 17 партз'езду. План пад'ёмкі паравозаў перавыканан. 24 студзеня старое дэпо рапартавала аб выпуску дзевятага паравоза замест васьмі за месяц.

Процант хворых паравозаў у снежні пры заданні ў **14,53** выканан на **13,1;** за 22 дні студзеня заданне — **14,57,** выканана— **11,3.**

Сярэднясутачны прабег пасажырскіх вагонаў: на студзень было задана **283** кілометры, выканана **313,** па таварных заданне **194,4,** выканана **195** кілометраў.

Недадачы паравозаў пад поязды ў снежні і студзені не было.

У фонд імя Сталіна рабочыя дэпо ўнеслі зароблены грошы за выпуск звыш планавых 6 паравозаў з гарачай прамыўкі, аднаго з абточкі і 3-х паравозаў, адрамантаваных аўтаматнай брыгадай. Рабочыя мопных токаў адрамантавалі рэастат, маторы і абсталявалі электраасвятленне паравоза С-165.

Выкананнем і перавыкананнем планаў, канкрэтнымі самаабавязацельствамі, гатоўнасцю пад кіраўніцтвам партыі змагацца за пабудову бяскласавага соцыялістычнага грамадства адказваюць чыгуначнікі Гомеля тав. Сталіну.

ГАСМАН.

Падцягнуць адстаючыя ўчасткі

ВІЦЕБСК, 30. (Па тэлефону).

Тав. **Сталін** у сваім дакладзе паставіў перад усёй краінай задачу выцягнуць чыгуначны транспарт з вузкага месца. Гэта ў першую чаргу кладзе на чыгуначнікаў вялікую адказнасць. Вось чаму лепшыя ўдарнікі адказалі тав. Сталіну новымі канкрэтнымі самаабавязацельствамі па ўздыму транспарта, яшчэ больш узнімаюць сцяг ленінскага соцспаборніцтва.

Віцебскі чыгуначны раён спаборнічае з Маскоўскім і Ленінградскім раёнамі на лепшую падрыхтоўку к 17 з'езду ВКП(б). Зараз ужо можна падвесці некаторыя папярэднія вынікі гэтага спаборніцтва.

Асабліва вызначаецца вагонная майстэрня, сапраўды пабольшэвіцку сустрэўшая 17 з'езд. Майстэрня да тэрміну выканала студзенскую вытворчую праграму па рамонту вагонаў. Акрамя таго, у падарунак з'езду выпушчана звыш плана 12 вагонаў з трэцяга рамонта.

План пагрузкі па раёну, які ўвесь час не выконваўся, у рэзультаце падрыхтоўкі да з'езда партыі ў студзені перавыканан працэнтаў на 20. Паменшыўся час прастою вагонаў супроць задання, павысіўся процант замацавання спаранай язды.

За час падрыхтоўкі к з'езду вызначыліся сваімі соцыялістычнымі адносінамі да працы дзесяткі і сотні лепшых участкаў, брыгад і асобных ударнікаў. Так, брыгады машыністаў Сапрыкскага і Старавойтава перавыканалі норму прабегу на 110 проц., далі 25 проц. эканоміі апалу, здалі тэхэкзамен на «добра» і «выдатна».

Брыгада капельшчыкаў Цімафеева зусім ліквідавала паўторнасць рамонта і т. д.

Лепшыя ўдарнікі ўсвядомілі значэнне сталінскіх указанняў аб дапамозе адстаючым і барацьбе за агульны ўздым і дабіліся значных поспехаў у гэтай справе. Малатабоец вагоннага дэпо Сцепанаў лічыўся дрэнным работнікам, меў рад спагнанняў, за парушэнні працоўнай дысцыпліны. Лепшы ўдарнік сталінскага прызыву, член партыі тав. Быч узяў Сцепанава пад свой нагляд. У рэзультаце індывідуальнай работы над ім і дапамогі Сцепанаў стаў вельмі добра адносіцца да працы, выканаў узятыя абавязацельствы к 17 з'езду партыі.

Наогул па раёне ўчасткаў работы чыгуначнага раёна ёсць бясспрэчныя зрухі, якія з'яўляюцца вынікам большэвіцкай падрыхтоўкі да з'езда. Але ёсць яшчэ і такія ўчасткі, дзе падрыхтоўка не ўнесла колькі-небудзь сур'ёзнага паляпшэння. Гэта адносіцца да службы эксплоатацыі, па віне якой выключна дрэнна выконваецца графік следавання поездаў па раскладу віцебскага паравознага дэпо, дзе процант хворых паравозаў вельмі высокі. Гэта адносіцца да вагоннага ўчастка, па віне якога вялікі процант адчэпак па гарэнню буксаў.

Справа гонару партыйнай арганізацыі, усяго рабочага калектыва Віцебскага чыгуначнага раёна за перыяд работы 17 партз'езда падцягнуць адстаючыя ўчасткі, разгарнуць большэвіцкую работу па выкананню ўзятых зараз самаабавязацельстваў, каб выйсці пераможцамі ў спаборніцтве за большэвіцкую работу транспарта.

Брыгада «Звязды»: **Р. ПОПЗІН, Г. СЕМАШКА.**

Настаўнікі, вучні Менска адабраюць даклад правадыра

З вялікім энтузіязмам сустрэлі настаўніцкія калектывы і вучні менскіх ніжэйшых і сярэдніх школ даклад мудрага правадыра нашай партыі і сусветнага пролетарыята тав. **Сталіна.** У навучальных установах г. Менска ўчора адбыліся мітынгі, на якіх настаўнікі і вучні з вялікім задавальненнем сустрэлі даклад тав. Сталіна на XVII з'ездзе ВКП(б).

Калектыў менскага **Белпедтэхнікума** на сваім мітынгу, дзе прысутнічалі ўсе 100 проц. студэнтаў і настаўнікаў, адабраючы даклад тав. Сталіна, у сваёй рэзалюцыі абавязаліся яшчэ больш **узняць ударніцтва,** значна павялічыць колькасць ударнікаў, узняць на недасяжную вышыню якасць акадэмічнай і грамадскай работы і стаць у першыя рады ва ўсесаюзным спаборніцтве ВНУ, ВТНУ і тэхнікумаў. Пастанавілі рашэнні з'езда прапрацаваць на палітгуртках.

СТЫРНЭ, АНЦІПЕНКА

НЕАДКЛАДНА ЗАКОНЧЫЦЬ ІЛЬНАЗАГАТОЎКІ

На 26 студзеня г. г. план ільназагатовак па БССР выканан усяго на 80 проц. На 25 студзеня 1933 г. план ільназагатовак па рэспубліцы быў выканан на 79,3 проц. Гэта значыць, што ў ходзе ільназагатовак у гэтым годзе мы прадаўжаем быць на ўзроўні мінулага года. Гэта значыць, што рад раённых партыйных і совецкіх арганізацый БССР нічаму не навучыліся, не ўлічылі ўрокаў загатовак мінулага года, не зразумелі новай абстаноўкі і новых умоў работы на вёсцы. Асобныя кіраўнікі раёнаў дагаварваюцца да таго, што ў ганебным адставанні ільназагатовак у іх раёне вінаваты не яны самі, а сяляне.

Іменна так тлумачыў ганебнае адставанне ў ільназагатоўках **Плешчаніцкага** раёна сакратар Плешчаніцкага райкома КП(б)Б тав. **Паромчык.** Ён даслоўна так і заявіў:

— Зараз у нас план па льну выканан на 42 проц. За гэтыя дні мы дацягнем да 50 проц. Больш даць мы не можам. Аб нашым становішчы ў раёне ведае Вайновіч (Загатлён). Падалі мы дакладную запіску па гэтаму пытанню. Што-ж мы яшчэ маглі зрабіць?

Каментарыі да гэтага яўна непартыйнага адказу і простай арыентацыі на зрыў ільназагатовак у Плешчаніцкім раёне непатрэбны.

Такія-ж адказы характэрны і для іншых адстаючых раёнаў, як **Талачынскі, Дубровенскі, Клімавіцкі, Касцюковіцкі.**

Кіраўніцтва адстаючых раёнаў ніяк не жадае зразумець таго, што ў іх-жа саміх, а не ў чым іншым, прычыны ганебнага адставання ільназагатовак. Тав. **СТАЛІН** па адрасу такіх кіраўнікоў у сваёй прамове «аб рабоце на вёсцы», яшчэ ў мінулым годзе, сказаў наступнае:

«Не ў сялянах патрэбна шукаць прычыну труднасцяй у хлебазагатоўках, а ў нас саміх, у нашых уласных радах. Бо мы стаім ва ўладзе, мы маем сродкі дзяржавы, мы закліканы кіраваць калгасамі і мы павінны несці ўсю паўнату адказнасці за работу на вёсцы».

Гэтага ні на мінуту нельга забываць комуністам, калі яны жадаюць быць сапраўднымі кіраўнікамі.

13 студзеня ЦК ВКП(б) і СНК СССР у тэлеграме за подпісамі т. т. **Сталіна і Молатава** на імя т. т. **Гікало і Галадзеда** абавязвалі нас «скарыстаць праходзячыя партканферэнцыі для максімальнай мабілізацыі вясковых арганізацый на выкананне ўсяго гадавога плана ільназагатовак у найкарацейшы тэрмін».

У выкананне гэтай тэлеграмы ЦК КП(б)Б і СНК БССР у той-жа дзень прапанавалі райкампартам, райвыканкомам і нач. палітаддзелам «накіраваць увесь лепшы актыў раёна ў калгасы, сельсоветы, неадкладна прыняць самыя рашучыя дадатковыя канкрэтныя меры для ўзмацнення ільназагатовак па кожнаму сельсовету, калгасу — разгарнуць буксір, узаемадапамогу адстаючым, зламаць кулацкі сабатаж, прыцягнуць да суровай адказнасці комуністаў і комсамольцаў, якія сваёй дрэннай работай зрываюць планы ільназагатовак».

ЦК КП(б)Б назаўтра, г. зн. 14 студзеня, правярае па тэлефону выкананне раёнамі гэтага зусім выразнага і канкрэтнага ўказання партыі і ўрада.

Вось, што паказала праверка адстаючых раёнаў:

У **Клімавіцкім** раёне абмежаваліся тым, што «вынеслі пастанову, у якой моцна запісалі». Але пасля гэтага-ж «моцна запісанага» рашэння, старшыня і сакратар райвыканкома — **Буякоў і Варончанка** — застаюцца ў горадзе, сакратар райкома т. **Алай** адразу-ж з пасяджэння прыяжджае ў Менск. Адным словам, мінулае кіраўніцтва раёна (Алай, Буякоў, Берговін, Андросін) абмяжоўвалася канцылярска-бюракратычнымі метадамі кіраўніцтва, гастралёрскімі паездамі ў сельсоветы, ліберальнічала з тымі работнікамі, якія сабатавалі канкрэтна практычную работу ў сельсоветах і калгасах. Гэтыя апартуністы праяўлялі гніла-ліберальныя адносіны да кулацкіх сабатажнікаў ільназагатовак, чым фактычна дапамагалі сабатажу. Не дзіўна пасля гэтага, што Клімавіцкі раён на 25 студзеня выканаў план ільназагатовак толькі на 37,2 проц. і заняў адно з першых месц у рэспубліцы па адставанню.

Былы сакратар Лёзненскага райкома КП(б)Б тав. **Міцькоў** абмежаваўся тым, што «ўказанне ЦК і СНК па пытаннях ільназагатовак спусціў да сельсоветаў», а сам астаўся сядзець у раённым цэнтры, чакаючы прыезду новавыбранага сакратара РК тав. **Дзяніскевіча.** У гэтым годзе Лёзненскі раён здае ільнавалакно толькі нумарам 6—6,5 замест 10 паводле задання. Колькасны план выканан усяго на 73,6 проц. І вось гэта ганебнае становішча з ільназагатоўкамі ў раёне тав. Міцькоў меў смеласць аб'ясняць «дрэнным ураджаем ільну», забываючы, што якасцю работы кіраўніцтва раёна вызначаюцца і якасныя рэзультаты ўраджаю. Мінулае кіраўніцтва Лёзненскага раёна на чале з тав. Міцьковым выносіла пастановы, у якіх «моцна запісвала», але свае рашэнні не падмацоўвала большэвіцкім стылем работы, не жадала ўваходзіць ва ўсе дробязі і дэталі канкрэтнай і практычнай работы на вёсцы. Адным словам, лічылі, што дастаткова даць добрую дырэктыву і справа скончана, а па сутнасці такая, з дазволу сказаць, работа пераўтваралася «ў махание рукамі» (Сталін).

Тое, што вынікі работы акрэсліваюцца якасцю арганізацыйна-практычнага кіраўніцтва, пацвярджаецца ў тым-жа Лёзненскім раёне на прыкладзе работы палітаддзела Лёзненскай МТС. Большэвікі-палітаддзельцы працавалі так, што ўваходзілі ва ўсе дробязі і дэталі калгаснай вытворчасці і калгаснага жыцця, арганізоўвалі барацьбу за лён непасрэдна ў калгаснай брыгадзе, працавалі на мяльна-сушыльных пунктах і ў выніку гэтага забяспечылі поўнае выкананне плана ільназагатовак калгасамі Лёзненскай МТС.

Тое, што якасць арганізацыйна-практычнага кіраўніцтва вызначае рэзультаты пацвярджаецца таксама на прыкладзе **Сенненскага, Полацкага і Дрысенскага** раёнаў, якія з адстаючых у мінулым годзе сталі перадавымі па выніках і паказальніках гэтага года.

Тое, што поспех ільназагатовак цалкам залежыць ад якасці работы партарганізацыі пацвярджае яшчэ і такі прыклад.

Сіроцінскі раён да студзеня ганебна адставаў па ільну толькі таму, што раённае кіраўніцтва пабольшэвіцку не займалася ільназагатоўкамі. У студзені ў гэты раён прыбыла буксірная брыгада з лепшых барацьбітоў за лён—дрысенскіх калгаснікаў-ударнікаў на чале з начпалітаддзела тав. **Плаўнікам.** Брыгада павяла барацьбу за ільназагатоўкі не рэзалюцыямі і не нарадамі, а асабістым прыкладам, самаадданай работай непасрэдна ў калгасе на мяльна-сушыльным пункце. Адразу-ж тэмпы ільназагатовак рэзка ўзраслі. І на сёння калгасы Сіроцінскага раёна план ільназагатовак ужо выканалі, а раён у цэлым набліжаецца да стопроцантнага выканання плана.

Стала быць, справа не ў аб'ектыўных прычынах, на якія скардзіцца кіраўніцтва адстаючых раёнаў, а справа ва ўменні і ў жаданні сапраўды па апаратыўнаму, пабольшэвіцку, іменна так, як вучыць тав. **Сталін,** іменна так, як указваюць тэзісы к дакладу тав. Кагановіча на XVII з'ездзе ВКП(б),—арганізаваць барацьбу за завяршэнне плана ільназагатовак.

У **Расонскім** раёне пасля атрымання тэлеграмы т. т. **Гікало і Галадзеда** барацьба за лён не ўзмацнілася, а нават аслабла. З 5 па 15 студзеня тут паступіла 4,4 проц. гадавога плана, а з 15 па 25 паступіла 3,8 проц. (г. зн. яшчэ менш).

Сакратар Расонскага райкома КП(б)Б тав. **Чумакоў** у той-жа дзень, калі ў раёне была атрымана тэлеграма ЦК і СНК, выехаў у Менск, старшыня райвыканкома тав. Партноў не ўзмацніў практычную работу па ільназагатоўках. Гэты-ж старшыня прабуе аб'ясняць адставанне ў ільназагатоўках «недасевам ільну», а аб тым, што вясной яны «рапартавалі» аб поўным выкананні пасеўнага плана, аб гэтым яны сёння ўжо не помняць.

Гэта адносіцца і да такіх раёнаў, як **Мсціслаўскі, Чавускі, Касцюковіцкі, Чырвонапольскі,** якія выканалі яшчэ менш 70 проц. гадавога плана ільназагатовак.

Ход выканання плана па такіх раёнах, як **Камарынскі** (36,4 проц.), **Прапойскі** (44,6 проц.), **Лоеўскі** (42,7 проц.), **Нараўлянскі** (47,8 проц.) паказвае, што кіраўніцтва гэтых неільнаводчых раёнаў аб ільназагатоўках нават і не думае. Тут «людзі палічылі, што іх абавязкі канчаюцца на выкананні хлебапаставак, а там далей—хоць трава не расці».

У выніку гэтага па пералічаных раёнах за апошнія пяцідзёнкі ільназагатоўкі амаль спыніліся. Гэта не можа не сказвацца на паказальніках ільназагатовак па ўсёй рэспубліцы. Прырост з 5 да 10 студзеня склаў 3,8 проц., з 10 па 15—2,1 проц., з 15 па 20—1,9 і з 20-га па 25-е—2 проц. і то толькі таму, што Загатлён затрымаў на 2 дні зводкі свядома для таго, каб паказаць у іх прырост не менш чым за папярэднюю пяцідзёнку. Гэтыя паказальнікі гавораць аб тым, што далей нельга цярпець ні мінуты такога ганебнага адставання ільназагатовак.

У нас ёсць усе магчымасці выканаць план у найкарацейшы тэрмін. Патрэбна толькі сапраўды пабольшэвіцку арганізаваць зараз на месцах практычную работу па завяршэнню плана ільназагатовак. Патрэбна толькі скарыстаць усе стымулы і льготы, прадстаўленыя партыяй і ўрадам для забеспячэння поўнага выканання загатовак ільну. Патрэбна толькі з большэвіцкай непрымірымасцю даваць самы бязлітасны адпор якім-бы там ні было спробам сабатажу і нежадання арганізаваць работу так, каб забяспечыць 100 проц. выкананне плана ільназагатовак па кожнаму сектару, сельсовету і раёну.

У перыяд партыйных канферэнцый, калі лепшыя партыйныя сілы былі адцягнуты на месцах на складанне справаздач, падрыхтоўку рэзалюцый і другіх пытанняў, звязаных з перавыбарамі,—у раёнах назіралася аслабленне барацьбы за лён, асабліва гэта адчувалася ў адстаючых раёнах, партарганізацыі якіх не здолелі скарыстаць праходзіўшыя партканферэнцыі для максімальнай мабілізацыі ўсіх сваіх лепшых сіл на выкананне ўсяго гадавога плана ільназагатовак у найкарацейшы тэрмін. Гэта значыць, што адстаючыя раёны не ўспрынялі па-большэвіцку тэлеграму т. т. **Сталіна і Молатава,** зрываючы тым самым выкананне апошніх указанняў ЦК КП(б)Б і СНК БССР па пытанню загатовак ільну.

Зразумела, што надалей такую работу кіраўніцтва адстаючых раёнаў цярпець нельга.

Лозунг кіраўніка КП(б)Б тав. **Гікало,** на чале з якім наша беларуская партарганізацыя за апошні год дабілася буйнейшых поспехаў у соцыялістычным будаўніцтве, кінуты ім на XV з'ездзе КП(б)Б аб тым, каб у бліжэйшы перыяд зрабіць сельскую гаспадарку БССР перадавой у Совецкім Саюзе, гэты лозунг патрабуе ад кожнай партарганізацыі і кожнага комуніста работы сапраўды па-новаму.

Нельга забываць таго, што зацяжка ільназагатовак б'е, зараз у першую чаргу па падрыхтоўцы да пасеўнай кампаніі. І тыя раённыя арганізацыі, якія замест барацьбы за лён прадаўжаюць яшчэ займацца апартуністычнымі развагамі аб немагчымасці выканання плана, зрываюць тым самым практычнае ажыццяўленне лозунга тав. **Гікало—** зрабіць нашу рэспубліку перадавой у Саюзе па ўсіх паказальніках.

XVII з'езд ВКП(б), толькі што апублікаваны даклад правадыра нашай партыі т. Сталіна мы павінны адзначыць самай упартай і сапраўды большэвіцкай барацьбой за лён. «Партыйны з'езд павінен праходзіць у атмасферы самай энергічнай, самай ударнай, дзелавой работы на ўсіх участках соцыялістычнага будаўніцтва, ва ўсіх раёнах і кутках нашай вялікай краіны. Гэта абавязак, гэта пытанне гонару кожнага большэвіка» («Праўда»).

СУСВЕТНЫ ДРУК АБ ДАКЛАДЗЕ ТАВ. СТАЛІНА

КІТАЙ

БЕЙПІН, 30 студзеня (Белта). Даклад тав. Сталіна на XVII з'ездзе ВКП(б) займае цэнтральнае месца ва ўсім цэнтральным друку Бейпіна і Тянь-Цзіна.

Даклад публікуецца пад загалоўкамі: «Сталін у вялікім дакладзе аб сусветным становішчы робіць [illegible] вайны», «Сталін заяўляе, што СССР нікому не пагражае, але нікога не баіцца».

Заява Сталіна, што «ў наш час са слабымі не [illegible] лічыцца, лічацца толькі з моцнымі», прыцягнула асаблівую ўвагу і многія газеты скарыстоўваюць яе ў відзе падзагалоўка.

Спыняючыся на гэтых словах Сталіна, «Дагунбао» піша: «Кітай павінен зварнуць вялікую ўвагу на выдатнейшае ўказанне Сталіна, каб не аказацца ў ролі ахвяры надыходзячай вайны. [illegible] заявай Сталіна і [illegible] савецкіх дзяржаўных дзеячаў, мы павінны паставіць пытанне, што дало ім магчымасць гаварыць сёння такой гордай і выразнай мовай.

Натуральна, што гэту магчымасць дало ім паспяховае завяршэнне першай пяцігодкі, умацаванне абароны краіны і ўзмацнен не Чырвонай арміі».

«Цзінбао» заяўляе, што ў дакладзе правадыра СССР Сталіна выяўляецца мужнасць і сіла волі, якія могуць быць уласцівы толькі сапраўднаму правадыру. 10 год назад, паводле слоў газеты, СССР нічога не прадстаўляў бы сабою. Сёння краіна [illegible], прамысловасць і сельская гаспадарка быстра прагрэсуюць, [illegible]. Тыя, хто раней [illegible] СССР [illegible], дабіваецца збліжэння з ім, тыя, хто трымаўся ад яго ўбаку, дабіваецца аднаўлення адносін.

— Натуральна, — працягвае газета, — што ў гэтых умовах Сталін выказвае свае многазначныя мыслі з такім вялікім упэўнем.

— Калі СССР са сваёй ранейшага становішча [illegible] на міжнароднай арэне, — піша газета, — калі першая пяцігодка паспяхова завершана, [illegible] 1932-33 г.г., то ўсё гэта [illegible] Савецкім Саюзам [illegible] Сталіна, [illegible] чым з [illegible] жаданы [illegible], выходзячым з цвёрдых [illegible] і галоўнае — з [illegible] работы і барацьбы».

Газета ў прыкладзе [illegible] ўвагу на палітыку СССР у адносінах Японіі. Якая ўмелая і цвёрдая палітыка, — піша газета. Ёю нельга не захапляцца. Далей газета ўказвае, што заключныя словы знешне-палітычнай часткі даклада Сталіна па сваёй яснасці не могуць быць пераўзойдзенымі.

ІТАЛІЯ

РЫМ, 30 студзеня (БЕЛТА). Італьянскі друк змясціў паведамленне аб адкрыцці XVII парт з'езда, аб дакладзе Сталіна і аб прамове Молатава.

Газеты падкрэсліваюць у выступленнях Сталіна і Молатава тыя месцы, якія датычаць праблем міжнароднай палітыкі.

«Лавора фашыста», змясціўшая падрабязнае паведамленне аб дакладзе Сталіна, асабліва спыняецца на пытанні аб савецка-японскіх і савецка-германскіх адносінах.

«Сталін,—піша газета,—ахарактарызаваў становішча на Далёкім Усходзе, як надзвычайна сур'ёзнае. Адмаўленне Японіі ад заключэння пакта аб ненападзе і [illegible] продажы КУЧ, стварылі трывожную атмасферу.

Савецкі Саюз гатоў палепшыць адносіны з Японіяй, але гэта залежыць не толькі ад яго. З прычыны гэтага Сталін указаў на неабходнасць прыняцця тэрміновых мер па абароне СССР з тым, каб забяспечыць Савецкі Саюз ад нападу і ад усякіх нечаканасцяй».

ЯПОНІЯ

ТОКІО, 30 студзеня (БЕЛТА). Каментуючы даклад тав. Сталіна на 17 з'ездзе партыі, «Ніці-Ніці» ў перадавым артыкуле заяўляе, што паміж СССР і Японіяй [illegible] праблемы, вырашэнне якіх [illegible] толькі пры дапамозе зброі.

Газета мяркуе, што асноўная перашкода ў справе ўстанаўлення сапраўды прыязных адносін паміж СССР і Японіяй [illegible] ў тым, што [illegible] выклікаюць у СССР трывогу.

Газета лічыць таму, што калі Японія сапраўды жадае палепшыць адносіны з Савецкім Саюзам, то японскі ўрад павінен правільна «выладзіць тон грамадскай думкі Японіі».

У заключэнне газета ўказвае, што Хірота праў, заяўляючы, што ўрэгуляванне савецка-японскіх адносін «катэгарычна неабходна для міру ва Усходняй Азіі».

Газета лічыць, што гэтая акалічнасць павінна быць улічана абодвума краінамі.

ДАНІЯ

СТАКГОЛЬМ, 30 студзеня (БЕЛТА).

Дацкі друк публікуе на відным месцы падрабязныя вытрымкі з даклада Сталіна, асабліва выдзяляючы частку аб міжнародным становішчы.

Некаторыя часткі даклада, як напрыклад, часткі, якія датычаць мірнай палітыкі СССР і словы аб «расавай тэорыі», перадаюцца жырным шрыфтам.

Афіцыёз «Політыкен» адзначае, што даклад Сталіна выклікаў водгукі ва ўсім свеце. Падкрэсліваючы тыя часткі даклада, дзе гаворыцца аб пагрозах вайны, газета піша, што «ўсё сігналізуе вайну».

Падрабязнымі каментарыямі суправаджаюць даклад Сталіна і іншыя дацкія газеты.

Нарвежскі друк апублікаваў даклад з прычыны нядзельнага перапынку толькі ў скарочаным размеры.

«Тыдэнс тогн» друкуе жырным шрыфтам частку аб ваеннай пагрозе на Далёкім Усходзе.

НОВЫ ФРАНЦУЗСКІ ГАБІНЕТ

ПАРЫЖ, 30 студзеня (БЕЛТА). Даладз'е сфарміраваў урад. У склад урада ўвайшлі, згодна папярэдніх даных, Фро (непалежыць ні да адной з парламенцкіх груповак)—у якасці міністра ўнутраных спраў; П'етры (член цэнтрысцкай групы «рэспубліканскай левай»)—міністр фінансаў і бюджэта; Фабры (член групы «радыкальнай левай», якая займае прамежнае становішча паміж радыкаламі і цэнтрам) — ваенны міністр; Кот (радыкал-соцыяліст)—міністр авіяцыі; Шандэлен (член «радыкальнай левай»)—морскі міністр; Жувенель—міністр калоній; Кей (радыкал-соцыяліст) — міністр земляробства і інш.

ФАШЫСЦКАЯ „ДЗЯРЖАЎНАЯ РЭФОРМА“

БЕРЛІН, 31 студзеня (БЕЛТА). Новы закон аб «дзяржаўнай рэформе», які карэнным чынам мяняе структуру германскай дзяржавы і прадастаўляе шырокія паўнамоцтвы для яе далейшага змянення, быў прыняты рэйхстагам без усякага абмеркавання на працягу 3-х мінут.

Друк адзначае, што старшыня рэйхстага Герынг, не зачытваючы сутнасці закона, здолеў правесці закон «у першым, другім і трэцім чытаннях».

* * *

БЕРЛІН, 31 студзеня (Белта). Паводле паведамлення інфармацыйнага бюро рэйхстаг і рэйхстаг «аднагалосна прынялі законапраект» міністра ўнутраных спраў аб змене структуры германскай дзяржавы. Ландтагі скасоўваюцца, усе аўтаномныя правы правінцый перадаюцца цэнтральным уладам. Усе правінцыяльныя ўрады ва ўсіх пытаннях падпачалены германскаму ўраду. Пазначаныя германскім урадам намеснікі правінцый падпачальваюцца германскаму міністру ўнутраных спраў.

МАГУТНЫЯ ПРОЛЕТАРСКІЯ ДЭМАНСТРАЦЫІ ВА ФРАНЦЫІ

ПАРЫЖ, 29 студзеня (БЕЛТА). Не глядзячы на супраціўленне рэфармісцкіх профбюракратаў, адбылася дэманстрацыя 5 тыс. шофераў таксі, праведзеная на аснове адзінага фронта. У Марселі 10 тыс. рабочых дэманстравалі, пратэстуючы супроць арыштаў, праведзеных у часе папярэдняй дэманстрацыі. У Ніццы адбылася аналагічная дэманстрацыя 8 тыс. рабочых. Сутычкі з паліцыяй працягваліся да позняга вечара. У Тулузе 3 тыс. дэманстрантаў разагналі прадаўцоў фашысцкіх газет і адстаялі сакратара акруговага камітэта компартыі супроць спроб паліцыі арыштаваць яго.

У радзе гарадоў адбываліся дэманстрацыі беспрацоўных.

АНГЛІЙСКІ МЕМАРАНДУМ

ПАРЫЖ, 30 студзеня (БЕЛТА). Англійскі мемарандум аб «разбраенні» перадан міністэрству замежных спраў. Гэты мемарандум становіць новы «кампраміс» паміж германскімі патрабаваннямі аб даўзбраенні і французскай пазіцыяй у гэтым пытанні.

Паводле вестак французскага друку, мемарандум прапануе ўстанавіць не выпрабавальны перыяд, а «пераходны перыяд», у часе якога Германія атрымае права мець прататыпы ўзбраенняў.

Што датычыць асабістага складу германскай арміі, дык англійскі мемарандум прадугледжвае сярэднюю лічбу паміж 200 тыс. згодна першапачатковага плана Макдональда і 300 тыс., якія патрабуюцца Германіяй.

Нарэшце англійскі мемарандум прапануе ўжываць кантроль над узбраеннямі ўсіх удзельнікаў канвенцыі па «ўзбраенню».

ДАКЛАД АБ СССР У СОРБОНЕ

ПАРЫЖ, 30 студзеня (Белта). Прафесар Членаў зрабіў у Сорбоне вялікі даклад аб эканамічным становішчы СССР і аб другім пяцігадовым плане. Даклад сабраў вялікую аўдыторыю і неаднаразова выклікаў апладысменты.

„ЗУСІМ НОВЫ СВЕТ“

ПАРЫЖ, 30 студзеня (Белта). У «Аксіон агрыколь» граф Рамбо, які вярнуўся з СССР, падкрэслівае аграмадныя дасягненні СССР, які з'яўляецца «зусім новым светам».

«Тое, што мы бачылі ў СССР,— піша аўтар, — заслугоўвае выключнай увагі французскага народа. Савецкі Саюз заклікан адыграваць першаступенную ролю ў сусветнай эканоміцы.

Намаганні Савецкага ўрада да развіцця сельскай гаспадаркі аграмадныя. Нават параўнальна невялікае павышэнне ўраджайнасці на неабсяжных апрацоўваемых прасторах Савецкага Саюза можа даць сур'ёзныя рэзультаты.

Надзвычайна вялікае ўражанне зрабілі на нас даследчыя інстытуты і шматлікія вопытныя станцыі і асабліва высокая якасць іх работ. Дасягнутыя рэзультаты робяць гонар савецкім вучоным.

Гэтыя рэзультаты вельмі вялікія і ў некаторых адносінах нават сенсацыйныя. Мяркуючы па ўсяму, мы адсталі ад Савецкага Саюза».

Па Савецкай Беларусі

ШАФРАН-КІТАЙКІ, ЖАЛЕЗНАЕ ДРЭВА...

Агульнавядомы вялікія заслугі буйнейшага даследчыка і вучонага Мічурына. У яго актыве каля 300 зусім новых пладовых, гародніх і дэкаратыўных раслін, 25 гатункаў вінаграда, 52 сарты вішань і т. д. і т. д.

Мічурын пераносіць поўдзень на поўнач, рэзультаты яго вопытаў—гэта рэвалюцыя ў садаводстве.

Ці можна ўжыць вопыт і метады Мічурына на Беларусі, і ў прыватнасці на балотных масівах?

Аказваецца, што балоты нашай краіны—удзячная глеба для развіцця садаводства, гародніцтва і мастацкага садабудаўніцтва.

З мічурынскага саду прывезлі цэлы набор сартоў пладовых дрэў — груш «Бэра-победа», розных скрыжаванняў кітайскіх яблынь з крымскімі сартамі яблынь, яблык «Чырвоны штандар».

Пасля некалькіх год выпрабаванняў на менскай балотнай станцыі выявілася, што гэтыя сарты зусім удала развіваюцца на поўбалотнай і балотнай глебах.

У сучасны момант у Менску ёсць ужо цэлы пладовы сад, які выключна складаецца з мічурынскіх сартоў. У ім растуць:

Яблыкі:

«Чырвоны штандар»

Ранет-бергамотны, шафран-кітайкі, бельфлёр-кітайкі.

Грушы:

Сурагат цукру—бэр-победа, бэра зімовая мічурынская.

Вішня пладародная.

Ажына пладаносная.

Дрэвы далёка яшчэ не дасягнулі поўнага росту, але можна сказаць з упэўненасцю, што на балотнай глебе гэтыя сарты дадуць асабліва высокую ўраджайнасць, таксама як з нашых сартоў надзвычай пладаносны яблыні—каробаўка,

Маліна вырашчаная на балотным масіве.

антонаўка і некаторыя другія. Вялікую ўраджайнасць дае і маліна на балоце.

Апрача гэтага, па ініцыятыве прафесара Адамава ў дзікай зарасці побач з запаведнікам Камароўскага балота быў разбіт невялікі паркавы ўчастак, які цяпер вельмі разросся і прадстаўляе добрае месца для рабочага адпачынку.

Тут-жа, на мяжы балота з сасновым лесам, разбіт у ландшафтным стылі батанічны ўчастак, прызначаны для вывучэння рознай раслінасці, дзе можна наглядаць найбольш характэрныя для БССР тыпы сасновага лесу і пераходы да тыпаў балотнай раслінасці.

Відаць, як сасновы бор паступова змяняецца алешнікам і якая травявістая раслінасць суправаджае тую ці іншую асноўную лясную пароду.

На Камароўскім балоце арганізаваны таксама дэндралагічны навуковы рассаднік, дзе высеяна і засушана каля 200 розных дрэўных і кустарнікавых парод. Т[illegible] ёсць апрача дрэў клімату БС[illegible] і рад экзатычных парод. Узмоцнена развіваецца персідская панена роцыя, або так званае жалезнае дрэва, якое паказвае поўную вынослівасць ва ўмовах Беларусі.

Добра расце катальпа—дрэва з вельмі буйнымі лісцямі і арыгінальнымі кветкамі, якое звычайна разводзіцца толькі ў паўднёвых мясцах.

Ёсць віргінская хурма, якая яшчэ зараз маладое дрэва, але праз некаторы час, судзячы па добраму развіццю, будзе пладаносіць. Хурма—адно з любімых пладовых дрэў нашых субтропікаў.

Дэндралагічны рассаднік прадстаўляе вялікі інтарэс і ў тым сэнсе, што тут побач з трапічнымі пародамі дрэў маюцца і пароды [illegible] ночных краін — сібірскія клены, топаль.

Культываванне на балотнай глебе розных дрэўных парод адкрывае вялікія перспектывы для азелянення гарадоў Савецкай Беларусі.

Вопыты балотнага інстытута ў Менску паказваюць, як можна ператварыць нізіны і балоты ў пахучыя сады, поўныя кветак, сакавітых ягад і фруктаў. М. КІН.

ДЭЛЕГАЦЫЯ ІНСТЫТУТА ЯЎРЭЙСКАЙ ПРОЛЕТАРСКАЙ КУЛЬТУРЫ УСЕУКРАІНСКАЙ АКАДЭМІІ НАВУК У МЕНСКУ

У Менск прыехала дэлегацыя інстытута яўрэйскай пролетарскай культуры Усеукраінскай Акадэміі Навук. У складзе яе—дырэктар інстытута тав. Ліберберг і навуковыя работнікі інстытута тав. Мармора—адзін з старэйшых членаў амерыканскай компартыі, вядомы гісторык яўрэйскага рэвалюцыйнага руху, і тав. Эрык—буйнейшы яўрэйскі літаратуравед.

Мэта прыезда ў Менск—устанавіць больш цесны навуковы кантакт з яўрэйскім інстытутам пролетарскай культуры Акадэміі Навук Беларусі і азнаёміцца з гаспадарчым і культурным будаўніцтвам БССР.

Пры ўдзеле дэлегацыі адбыліся нарады ў віцэ-прэзідэнта Акадэміі Навук тав. Домбаля, у дырэктара інстытута яўрэйскай пролетарскай культуры тав. Агурскага з яўрэйскімі пісьменнікамі і т. д.

У выніку нарад прыняты рашэнні аб сумесным выданні раду навуковых работ і ў першую чаргу акадэмічнага выдання твораў Вінчэўскага, Эдэльштадта і Баўшовера.

Акрамя таго, абодвы інстытуты выпрацавалі план выдання поўнага падручніка па гісторыі яўрэйскай савецкай літаратуры для школ.

Усе гэтыя выданні павінны з'явіцца ў свет на працягу 1934 года.

Акадэмія Навук Беларусі паладзіла ў клубе імя Леніна вялікі інтэрнацыянальны вечар змычкі з удзелам прадстаўнікоў польскага, яўрэйскага і літоўскага інстытутаў Акадэміі Навук, яўрэйскіх пісьменнікаў, журналістаў, ударнікаў менскіх прадпрыемстваў. На вечары прысутнічала каля 1.500 чалавек.

Вечар змычкі з'явіўся бліскучай дэманстрацыяй інтэрнацыянальнага адзінства працоўных мас. Газета «Октябр» прысвяціла прыезду дэлегацыі спецыяльную старонку.

Дэлегацыя азнаёмілася ў Менску з новабудоўлямі, наведала клінічны гарадок, дом Урада і т. д.

У барацьбе за большэвіцкую навуку

ЛІБЕРГБЕРГ

(Аб навукова-даследчым інстытуце яўрэйскай пролетарскай культуры усе украінскай Акадэміі Навук, КІЕЎ).

У складзе Усеукраінскай Акадэміі Навук знаходзіцца побач з другімі навуковымі адзінкамі таксама і Інстытут Яўрэйскай Пролетарскай Культуры. Згуртаваўшы ў сябе вельмі значныя навуковыя сілы, Інстытут прадстаўляе сабой буйнейшую яўрэйскую навукова-даследчую ўстанову ва ўсім Саюзе. У сучасны момант у Інстытуце працуе (разам з аспірантамі) каля 90 чалавек, прычым на працягу 1934 года гэты лік, у сувязі з расшырэннем дзейнасці Інстытута, будзе яшчэ больш павялічан і даведзен да 120 чалавек. Партыйна-комсамольская праслойка ў Інстытуце дасягае 30 проц. (20 чал. членаў партыі і 8 членаў КСМ).

Інстытут складаецца з васьмі секцый: 1) гістарычнай, 2) соцыяльна-эканамічнай, 3) педагагічнай, 4) літаратурнай, 5) філалагічнай, 6) этнаграфічнай, 7) бібліялагічнай і 8) секцыі бірабіджанавядання. Ужо з самой гэтай комплекснай структуры Інстытута відаць, што ён прадстаўляе сабою вельмі складаную навукова-даследчую арганізацыю, ахапляючую самыя разнастайныя галіны соцыялістычнага і культурнага будаўніцтва сярод яўрэйскіх працоўных мас.

Пры Інстытуце і яго секцыях існуе рад навукова-дапаможных установаў. У першую чаргу патрэбна адзначыць бібліятэку, якая мае каля 200 тысяч тамоў і якая з'яўляецца па багаццю сваіх яўрэйскіх кніжных фондаў другой бібліятэкай у свеце. Дастаткова сказаць, што ў бібліятэцы ёсць амаль уся асноўная літаратура аб яўрэях на 25 мовах. Бібліятэка мае таксама багацейшы рукапісны аддзел, у якім налічваецца звыш тысячы рукапісаў, пачынаючы з XIII века.

Другой навукова-дапаможнай установай Інстытута, заслугоўваючай асаблівай увагі, з'яўляецца архіў прэсы, які сабраў найбольш каштоўныя фонды старой і рэвалюцыйнай яўрэйскай перыёдыкі. У сучасны момант архіў прэсы атрымлівае сістэматычна яўрэйскую перыёдыку на розных мовах з сарака розных краін (за апошнія тры гады архіў рэгулярна атрымліваў звыш 800 назваў яўрэйскіх журналаў і газет). У архіве збіраецца і старанна прапрацоўваецца яўрэйская комуністычная прэса ўсяго свету (СССР, ПАЗШ, Польшча, Латвія, Францыя, Аргентына, Канада, Бразілія, Уругвай і інш.).

Наступнай навукова-дапаможнай арганізацыяй Інстытута з'яўляецца бібліяграфічнае бюро, якое абслугоўвае ўсю навукова-даследчую работу Інстытута. Як асобную заслугу бібліяграфічнага бюро, неабходна адзначыць складанне і апублікаванне ім агульнай бібліяграфіі яўрэйскай савецкай кніжнай прадукцыі за гады 1917-1930 (35 друкав. аркушаў) і раду іншых каштоўных бібліяграфічных работ, як бібліяграфіі Леніна і ленінізма на яўрэйскай мове.

Нараду з вышэйпамянёнымі больш буйнымі навукова-дапаможнымі ўстановамі ў Інстытуце працуе таксама і рад габінетаў і лабараторый (гістарычны архіў, педагагічны габінет, габінет музыкальнага фальклора, архіў славеснага фальклора, габінет савецкай яўрэйскай літаратуры, лінгвістычны габінет і т. д.).

Але асноўным паказальнікам дасягненняў акадэмічнай установы з'яўляецца, зразумела, яго навуковая прадукцыя. Аднак і ў гэтых адносінах Інстытут Яўр. Прол. Культуры, занесены к XVII партз'езду, побач з некаторымі іншымі інстытутамі, у чырвоную кнігу ВУАН, займае ва Усеўкраінскай Акадэміі Навук адно з першых месц.

За некалькі гадоў свайго існавання Інстытут правёў значную навукова-даследчую работу. За апошнія гады Інстытут сістэматычна перавыконвае свае вытворчыя планы. Пры гэтым належыць падкрэсліць выключна актуальную і баявую тэматыку работ Інстытута. Асабліва энергічную дзейнасць развіў Інстытут за апошнія 2 гады, пасля гістарычнага пісьма тав. Сталіна, які палажыў пачатак новаму этапу ў барацьбе за маркса-ленінскую навуку.

Не маючы магчымасці ў газетным артыкуле даць падрабязнае апісанне ўсіх падрыхтаваных да друку і апублікаваных навуковых работ Інстытута, мы абмяжуемся толькі пералікам яго важнейшых выданняў.

Педагагічная секцыя інстытута, якая ставіць сабе сваёй задачай бязлітасную барацьбу з яўрэйскай нацдэмаўскай і соцыял-фашысцкай педагогікай і выходзячая ва ўсёй сваёй рабоце з пастановы ЦК ВКП(б) аб сярэдняй школе, дала такія работы, як: «Палітэхнічная школа па Марксу, Энгельсу, Леніну», «Барацьба на два фронты ў педагогіцы» (Зборнік), «Вучэбная работа ў школе» (зборнік), «Прыродазнаўства ў школе» і інш.

Літсекцыя, цесна звязаная з арганізацыямі савецкіх пісьменнікаў, падрыхтавала і апублікавала такія баявыя работы, як «За ленінскі этап у літаратурнай крытыцы» (зборнік), «Супроць антымарксісцкіх тэорый у літаратураведанні» (зборнік), «Ленін і літаратуразнаўства», «Гісторыя яўрэйскага савецкага літ руху», «Гісторыя яўрэйскай пролетарскай літаратуры ў Амерыцы» і інш.

Філалагічная секцыя, вядучая барацьбу з бундаўскім ідышызмам, дала такія працы, як «Савецкі яўрэйскі арфаграфічны слоўнік», «Маркс, Энгельс аб мове», «Ленін, Сталін аб мове» і цэлы рад тэрміналагічных зборнікаў для патрабаванняў савецкага культбудаўніцтва сярод яўрэйскіх працоўных мас.

Этнаграфічная секцыя апублікавала некалькі зборнікаў, накіраваных супроць буржуазнага і соцыял-фашысцкага яўрэйскага этнаграфізма і фальклорызма.

Соцыяльна-эканамічная секцыя выпусціла такія работы, як «Дынаміка яўрэйскага насельніцтва па Украіне», паказаўшая, якія каласальныя змены адбыліся ў складзе яўрэйскага насельніцтва УССР у рэзультаце ўцягнення шырокіх мас яўрэйскай беднаты ў прамысловасць і соцыялістычную сельскую гаспадарку.

Урэшце гістарычная секцыя падрыхтавала некалькі баявых работ (напрыклад «Супроць нацменшавізма ў яўрэйскай гісторыяграфіі»), накіраваных супроць нацдэмаўскай контрабанды ў яўрэйскай гістарычнай літаратуры.

Як мы бачым, работа інстытута (даўшага, дарэчы, за 1932 і 1933 звыш 400 друкаваных аркушаў навуковых прац) прасякнута большэвіцкім духам бязлітаснай барацьбы з класава-варожай, нацыяналістычнай і апартуністычнай ідэалогіяй, барацьбы за марксісцка-ленінскую большэвіцкую навуку.

Нараду з навукова-даследчай работай, Інстытут заняты таксама і падрыхтоўкай новых кадраў высокакваліфікаваных навуковых работнікаў і прафесароў. Аб дасягненнях Інстытута ў гэтай галіне сведчыць той факт, што не менш трэці яго ўласных супрацоўнікаў падрыхтаваны самім Інстытутам. У сучасны момант у Інстытуце навучаецца 28 аспірантаў, лік іх будзе яшчэ на працягу 1934 года даведзен да 40.

Інстытут цесна звязан з усёй пролетарскай грамадскасцю, прымае актыўнейшы ўдзел у соцбудаўніцтве сярод яўрэйскіх працоўных мас, арганізуе навуковыя і культурна-палітычныя экспедыцыі ў яўрэйскія нацыянальныя раёны, у прыватнасці ў Бірабіджан, над якім [illegible] шэфствуе і т. д. Усёй істотай сваёй і ўсёй сваёй работай Інстытут служыць мэтам інтэрнацыянальнага марксісцка-ленінскага выхавання працоўных мас. У руках партыі і савецкага ўрада Інстытут яўрэйскай пролетарскай культуры Усеукраінскай Акадэміі Навук, які прадстаўляе адну з яркіх праяў нашай ленінскай нацыянальнай палітыкі і які вядзе непрымірымую барацьбу з яўрэйскім нацыяналізмам, клерыкалізмам і бундаўскім [illegible], з'яўляецца моцнай адточанай тэарытычнай зброяй.

Рэчыцкі леспрамгас выканаў студзеньскі план лесавывазкі

ЦК КП(б)Б—тав. ГІКАЛО
СНК БССР—тав. ГАЛАДЗЕДУ
УПАЎНАРКАМЛЕСУ—тав. РОЗІНУ
ЛЕСБЕЛ—тав. ШАПІРО

ПАД КІРАЎНІЦТВАМ ЦК КП(б)Б НА ЧАЛЕ З ТАВ. ГІКАЛО НА АСНОВЕ ПРАВЯДЗЕННЯ БОЛЬШЭВІЦКАЙ АРГАНІЗАЦЫЙНАЙ МАСАВАЙ ПАЛІТЫЧНАЙ РАБОТЫ СЯРОД КАЛГАСНІКАЎ І ПРАЦОЎНЫХ АДНААСОБНІКАЎ, ШЫРОКА РАЗГОРНУТАГА СПАБОРНІЦТВА І ЎДАРНІЦТВА, РАШУЧАЙ БАРАЦЬБЫ З КУЛАЦКІМ САБАТАЖАМ, УЗЯТАЕ НАМІ АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВА ДАЦЬ У СТУДЗЕНІ НЕ МЕНШ 40 ПРОЦ. КВАРТАЛЬНАГА ПЛАНА ДРОВАЛЕСАЗАГАТОВАК **ПЕРАВЫКАНАНА**. ЗАДАННЕ ПА ВЫВАЗЦЫ БУДАЎНІЧАЙ ДРАЎНІНЫ —146 ТЫС. КУБ. МЕТРАЎ, ВЫВЕЗЕНА НА 29 СТУДЗЕНЯ 59.119 КУБ. МЕТРАЎ, АБО 40,5 ПРОЦ. ЗАДАННЕ ПА ДРОВАХ—185 ТЫС. КУБ. МЕТРАЎ, ВЫВЕЗЕНА 76.082 КУБ МЕТРАЎ, АБО 41,1 ПРОЦ. ЗМАГАЕМСЯ ЗА ВЫКАНАННЕ КВАРТАЛЬНАГА ПЛАНА ДА 1 САКАВІКА

ЗА САКРАТАРА РАЙКОМА КП(б)Б **СВЯТЛОВІЧ**.
СТАРШЫНЯ РВК **САЎКОЎ**.
ДЫРЭКТАР ЛЕСПРАМГАСА **МУЦ**.

* * *

Рэчыцкі леспрамгас—адзін з леспрамгасаў ПАЎДНЁВАГА раёна БССР, выканаў студзеньскае заданне па вывазцы лесу і дроў. Перамога Рэчыцкага леспрамгаса—яркае сведчанне таго, чаго можна дабіцца, калі замест вышуквання розных «аб'ектыўных» прычын людзі пабольшэвіцку бяруцца за работу, калі замест пустой балбатні кідаюць усе сілы на АРГАНІЗАЦЫЮ перамогі і ПРАВЕРКУ ВЫКАНАННЯ даных дырэктыў.

Адразу-ж пасля вядомай тэлеграмы старшыні СНК БССР тав. ГАЛАДЗЕДА, у якой ён прапанаваў усім сельсоветам і леспрамгасам «рашуча ўзяцца за выкананне плана лесавывазак і лесазагатовак», Рэчыцкі райком КП(б)Б і райвыканком разгарнулі вялікую работу па мабілізацыі калгасных мас і аднаасобнікаў пад лозунгам «ВЫКАНАЕМ СТУДЗЕНЬСКІ ПЛАН ДА XVII З'ЕЗДА ПАРТЫІ». Ва ўсе сельсоветы былі пасланы адказныя работнікі ў якасці ўпаўнаважаных райкома КП(б)Б і РВК. Упаўнаважаныя былі папярэджаны, што яны нясуць такую-ж адказнасць за выкананне плана, як і старшыні сельсоветаў.

Пры актыўнай дапамозе раённых арганізацый на ўчастках леспрамгаса разгарнулася соцыялістычнае спаборніцтва. Спаборнічалі калгас з калгасам, сельсовет з сельсоветам. ДЭКАДНЫЯ ЗАДАННІ БЫЛІ РАЗБІТЫ НА ШТОДЗЕННЫЯ І ДАВЕДЗЕНЫ ДА КОЖНАГА СЕЛЬСОВЕТА І КАЛГАСА. Быў арганізаван выразны ЎЛІК выканання штодзеннага задання. Комсамольцы лесапунктаў узялі на сябе абавязацельства «штодзенна даваць зводкі ў сельсоветы аб выхадзе на работу аднаасобнікаў і калгаснікаў». Выразны ўлік даў магчымасць аператыўна рэагаваць на поспехі і прарывы. Метады рэагавання былі самымі разнастайнымі. Старшыня РВК тав. САЎКОЎ праявіў шмат ініцыятывы і энергіі ў гэтай справе. Быў устаноўлен пераходны сцяг РК КП(б)Б і РВК. Сцяг атрымаў перадавы Бабіцкі сельсовет на чале са старшынёй БАРУШКОВЫМ, выканаўшы поўнасцю сваё заданне, да адкрыцця XVII парт'езда. Старшыня Дземіхоўскага сельсовета РАЙКЕВІЧ прэміраван у суме 150 рублёў, старшыня калгаса «Май», Вышамірскага сельсовета, тав. СКАРОМНЫ атрымаў прэмію 50 рублёў. У распараджэнне Дземіхоўскага сельсовета і праўлення калгаса «Май» перадана 300 руб. для прэміравання ўдарнікаў. Апрача таго, Бабіцкі, Дземіхоўскі і Нахаўскі сельсоветы (старшыня тав. МАРТЫНАЎ) занесены на ЧЫРВОНУЮ ДОШКУ.

У той-жа час самы адстаючы Сямёнаўскі сельсовет (старшыня ФІДЭЛЬСКІ) атрымаў рагожны пераходны сцяг, старшыня Вышамірскага сельсовета СКАРОМНЫ атрымаў рагожны пераходны партфель, старшыня Холмецкага сельсовета ЧЭРНЯЎСКІ атрымаў рагожную пераходную шляпу, сем адстаючых сельсоветаў былі занесены на чорную дошку. Старшыні Сямёнаўскага сельсовета Фідэльскаму была абвешчана строгая вымова з папярэджаннем.

Меры заахвочвання лепшых сельсоветаў і калгасаў і рэпрэсіўныя меры супроць адстаючых, сабатуючых дырэктывы партыі і ўрада, далі вельмі добрыя вынікі. Раённыя арганізацыі здолелі мабілізаваць 4.300 фурманак з 9-10 тысяч, у той час, як у суседнім Пятрыкоўскім раёне, напрыклад, які знаходзіцца ў такіх-жа ўмовах, здолелі мабілізаваць толькі 1.500 фурманак з 12-13 тыс.

Такім чынам, дзякуючы канкрэтнаму аператыўнаму кіраўніцтву, штодзеннай праверкі выканання, [illegible] метадам заахвочвання перадавых і падцягвання адстаючых,—Рэчыцкі леспрамгас вышаў на першае месца ў БССР. Трэба яшчэ ўлічыць, што Рэчыцкі леспрамгас з'яўляецца адным з трох-чатырох БУЙНЕЙШЫХ леспрамгасаў БССР і яго квартальнае заданне па вывазцы складае 331 ТЫС. [illegible] МЕТРАЎ. Гэта лішні раз гаворыць аб тым, што для прарываў у вывазцы лесу і дроў сапраўды няма ніякіх «аб'ектыўных» прычын.

Адстаючыя леспрамгасы (а іх яшчэ вельмі многа: Дубровенскі, Быхаўскі, Ушацкі, Клімавіцкі, Клічаўскі, Крупскі, Сенненскі, Лельчыцкі, Пятрыкоўскі, Бешанковіцкі, Нараўлянскі, Рагачоўскі і інш.) павінны ўзяць прыклад з Рэчыцкага. Квартальнае заданне за 25 дзён студзеня выканана па ЗАГАТОЎЦЫ будаўнічага матэрыяла на 23,7 проц., дроў—на 16,2 проц., па ВЫВАЗЦЫ будаўнічага матэрыяла — на 19.6 проц., дроў — на 22,4 проц. (замест 35-40 проц. па ўсіх паказальніках). Гэтыя лічбы б'юць трывогу. Застаўся фактычна АДЗІН МЕСЯЦ для выканання квартальнага плана. Ад тэмпаў лесавывазкі ў лютым залежыць УСЕ, залежыць снабжэнне новых пабудоў, прамысловасці і ўсёй народнай гаспадаркі лесаматэрыяламі і дровамі. На леспрамгасах, на раённых арганізацыях ляжыць вялікая адказнасць за выкананне плана лесазагатовак і вывазкі.

Р. Б.

Менск, друкарня «Звязды».
Адказны рэдактар Г. Н. Брагінскі.
Упаўн. Галоўлітбела №—К 2385.